

Prof. Dr. Emre Alkin

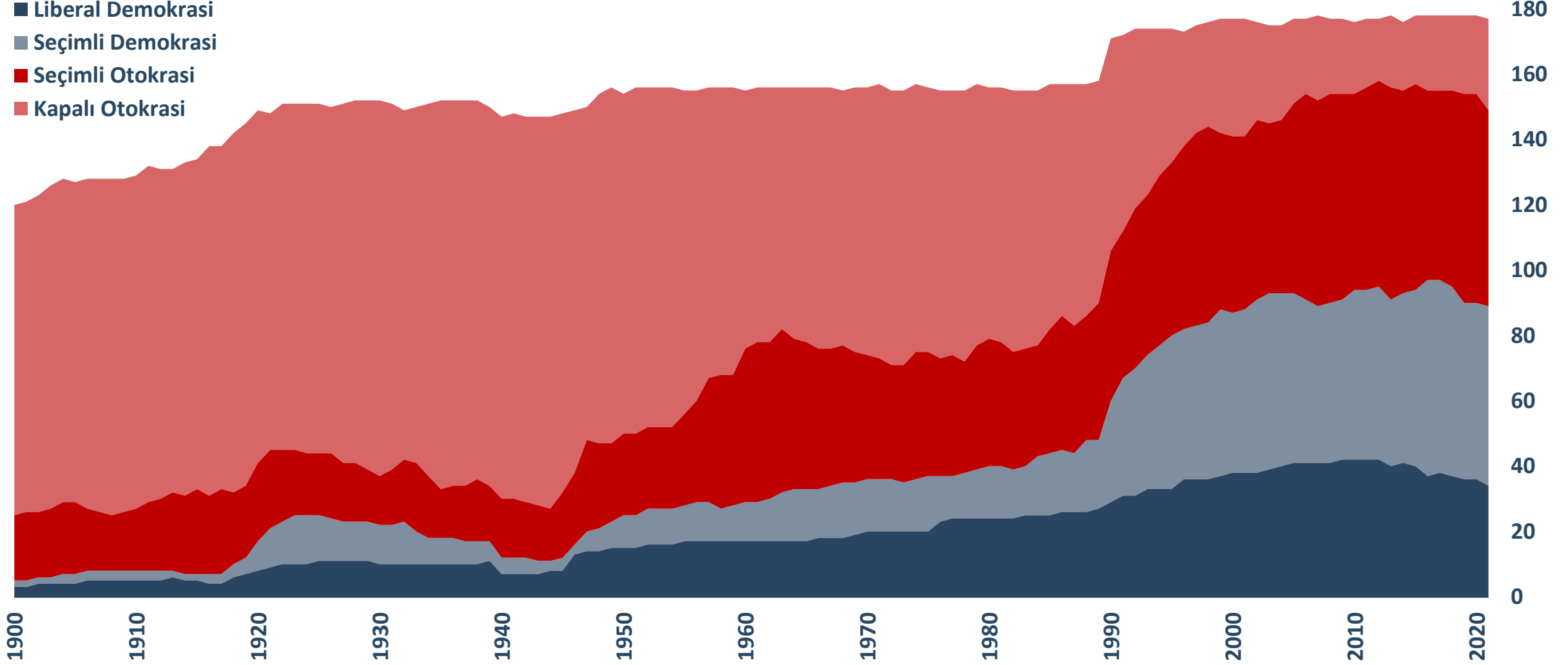
Ekonomist

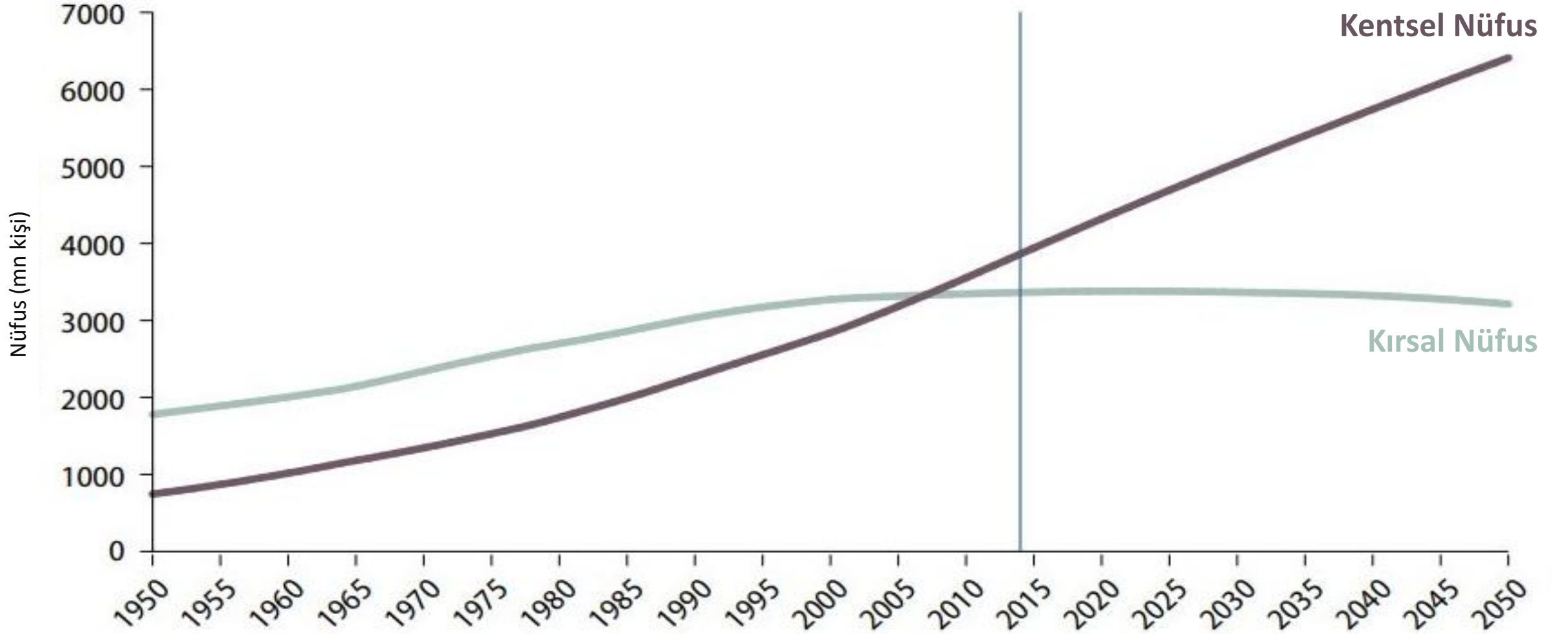
Global: Demokrasi Düşüşte mi? (V-Dem Projesi)

- Liberal Demokrasi
- Seçimli Demokrasi
- Seçimli Otokrasi
- Kapalı Otokrasi

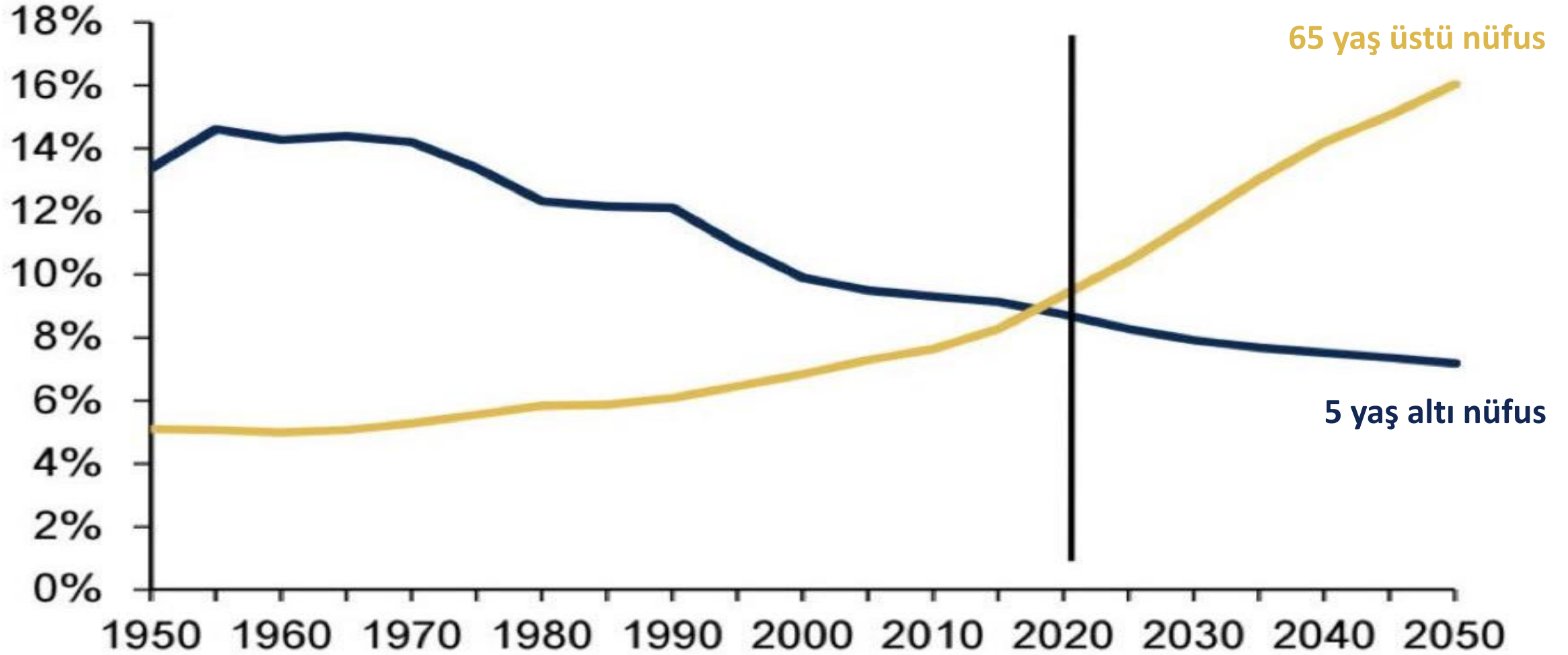

Dünya Nüfusu: Kentleşti

Dünya Nüfusu: Ve Yaşlanıyor

Where will the next 1000 babies be born?

estimated for 2022

Americas 106

Europe 52

Africa 326

Asia 511

Oceania 5

Source: CIA World Factbook

Calculations based on 2022 estimated population and birth rates

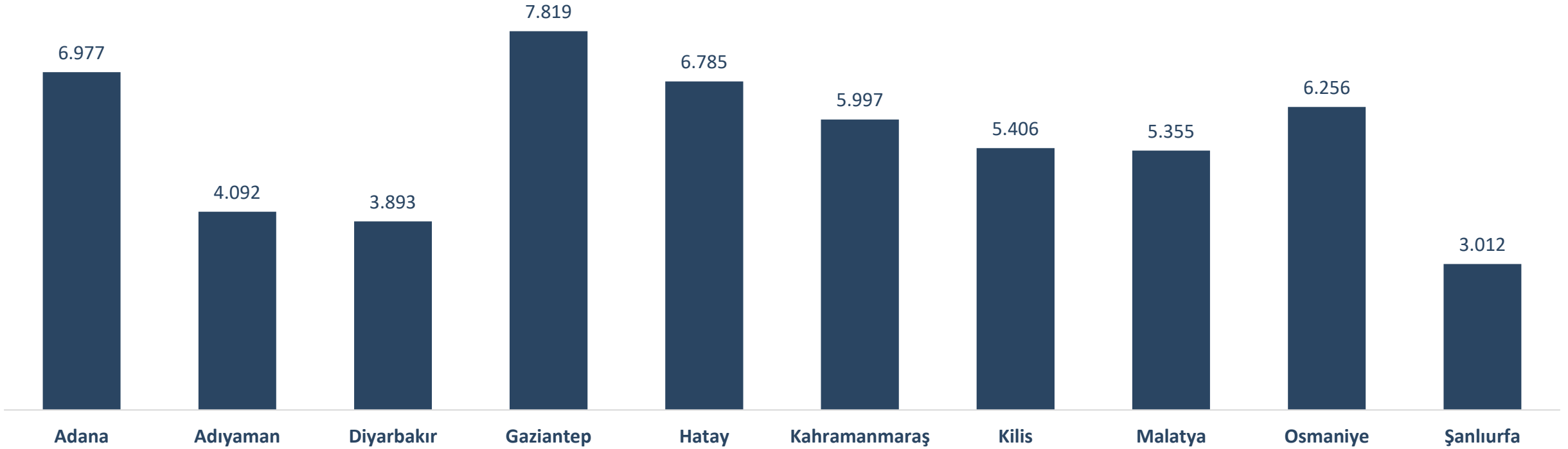
Rounded to nearest whole number. Showing top 200 countries

statsofindia.in

by @PratapVardhan

Deprem: GSYH (2021, USD)

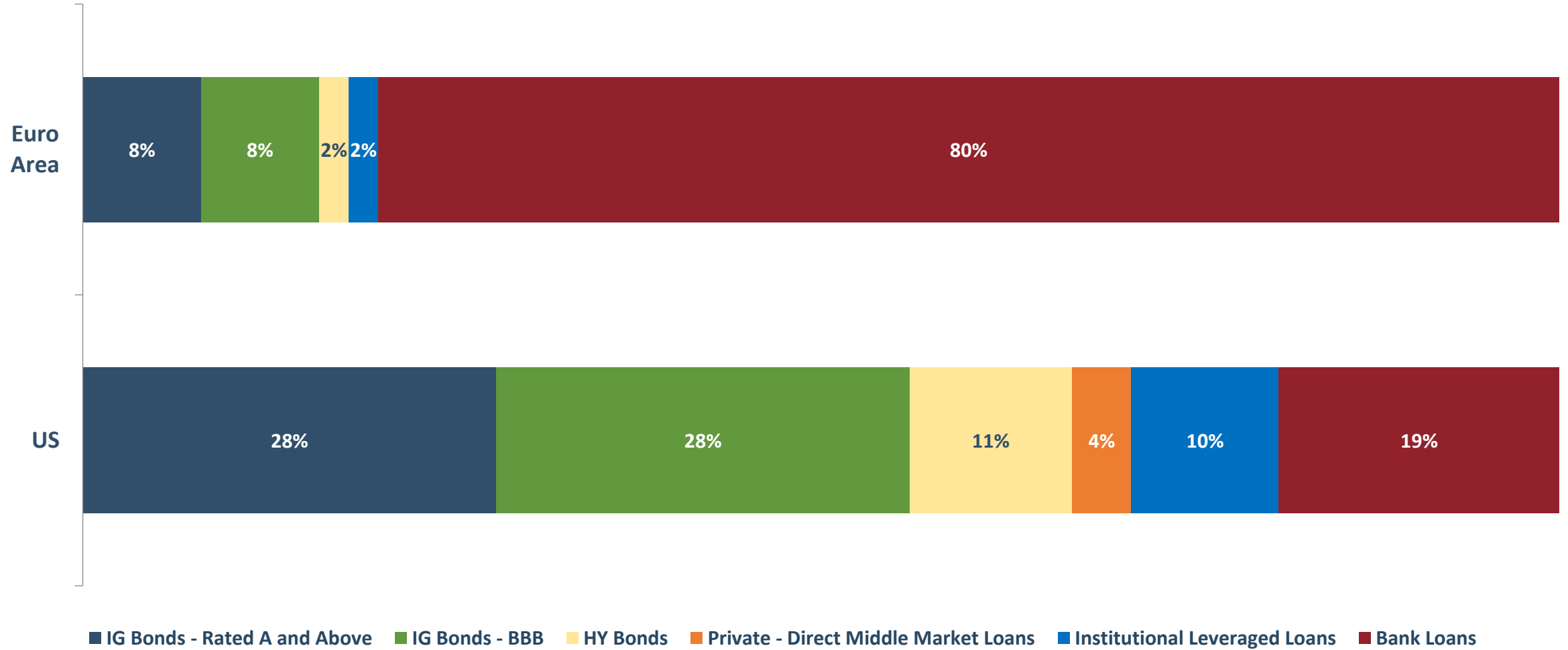
Türkiye: 9.592

2023'te bizi bekleyen 8 önemli Risk

1. ABD'de Banka Batışlarının Devam Etmesi
2. Borç Krizleri
3. Rusya-Ukrayna İşgalinin Yayılması
4. Türkiye'nin Kredi Notunun «C» seviyesine inmesi
5. Pandeminin Yeni Bir Dalgası
6. Türkiye'nin İhracatının Seyri-Sınırdaki Karbon Vergisi -Küresel Resesyon
7. Türkiye'nin Kamu Açığı ve Dışlama Etkisi
8. Yaklaşan Seçim ve İç Siyasetteki Gerginliğin Yansımaları

Finansman Kaynakları

İkinci Dünya Savaşından Beri En Yüksek Borçluluk

KAMU BORCU / MİLLİ GELİR ORANI

- Japan: 262%

Italy: 145%

US: 129%

Spain: 118%

Canada: 113%

France: 113%

UK: 113%

India: 89% Argentina: 80% Brazil: 80% China: 76% Germany: 69%

S Africa: 67% Mexico: 49% S Korea: 49% Turkey: 42% Indonesia: 40%

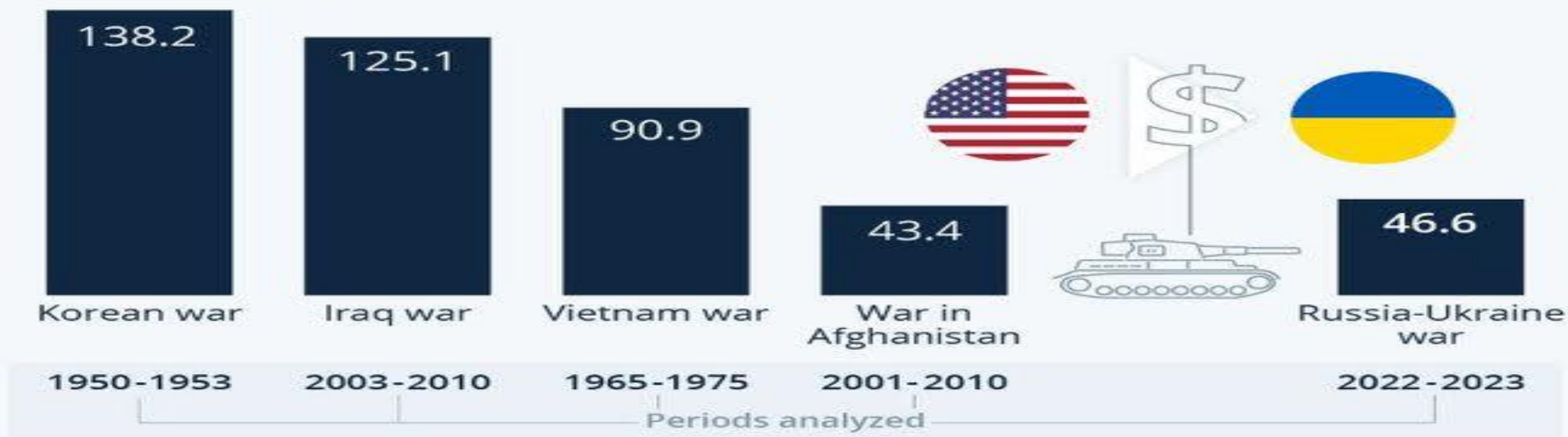
Australia: 36% Saudi: 30% Russia: 18%

Senaryolar: Rusya – Ukrayna Meselesi

Senaryo	İçerik	Dünyada Ekonomik Sonuçları		
1	Ateşkes + Kalıcı Barış Anlaşması + Rusya'nın Kademeli Geri Çekilmesi	Ekonomi ve Ticarete Sınırlı Yavaşlama	%3,5 Büyüme	Dünya Ticareti 23,0 tr. Dolar
2	İşgalin ve Çatışmaların Uzaması	Ekonomi ve Ticarete Yavaşlama	%2,5 - %3,0 Büyüme	Dünya Ticareti 22,5 tr. Dolar
3	Rusya'nın Ukrayna'da Tam İşgali ve Hakim Olması	Ekonomi ve Ticarete Durağanlık Resesyon	%1,0 - %2,0 Büyüme	Dünya Ticareti 21 - 21,5 tr. Dolar

Ukraine: U.S. Military Aid Exceeds Costs of Afghanistan

Annual average U.S. military spending, by war vs. U.S. military aid to Ukraine (in billion U.S. dollars, in 2022 prices)*

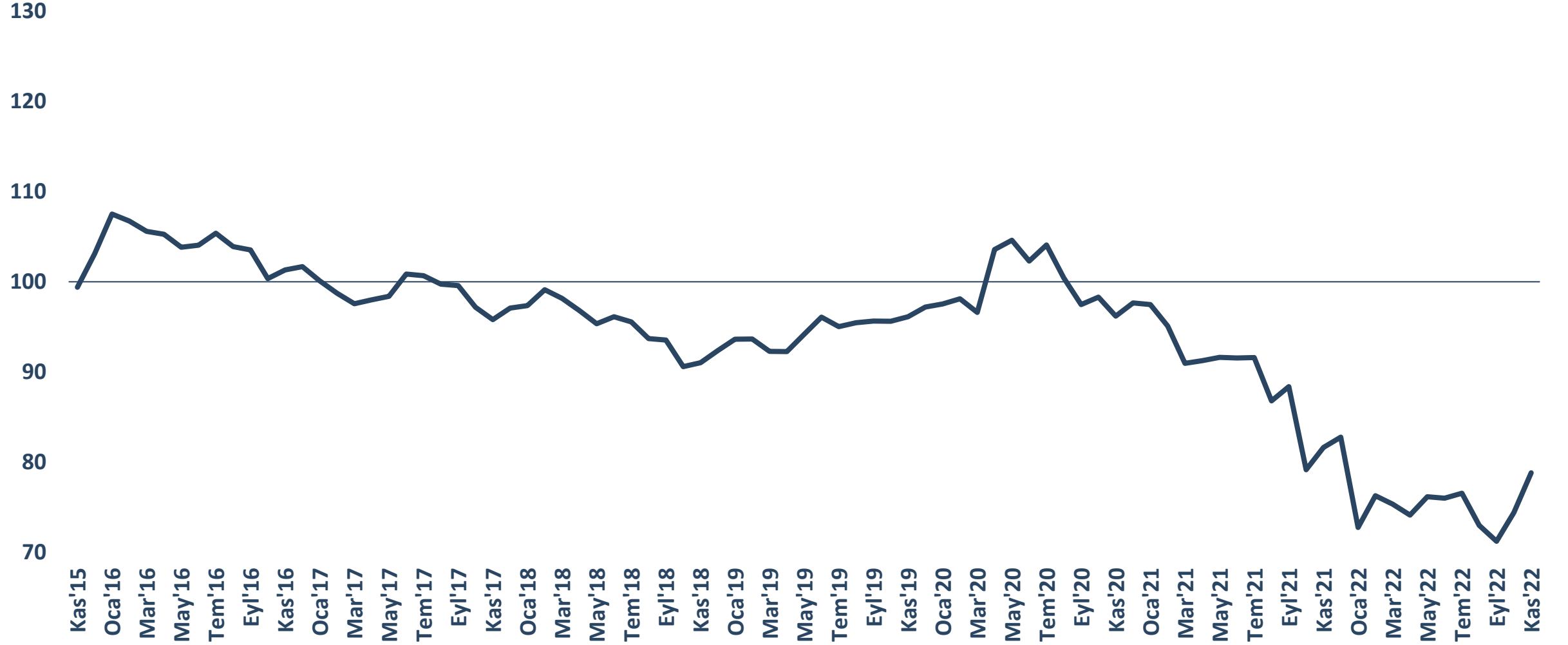

* Military aid to Ukraine does not include weapons and equipment.

Source: Kiel Institute for the World Economy

Türkiye: Dış Ticaret Haddi

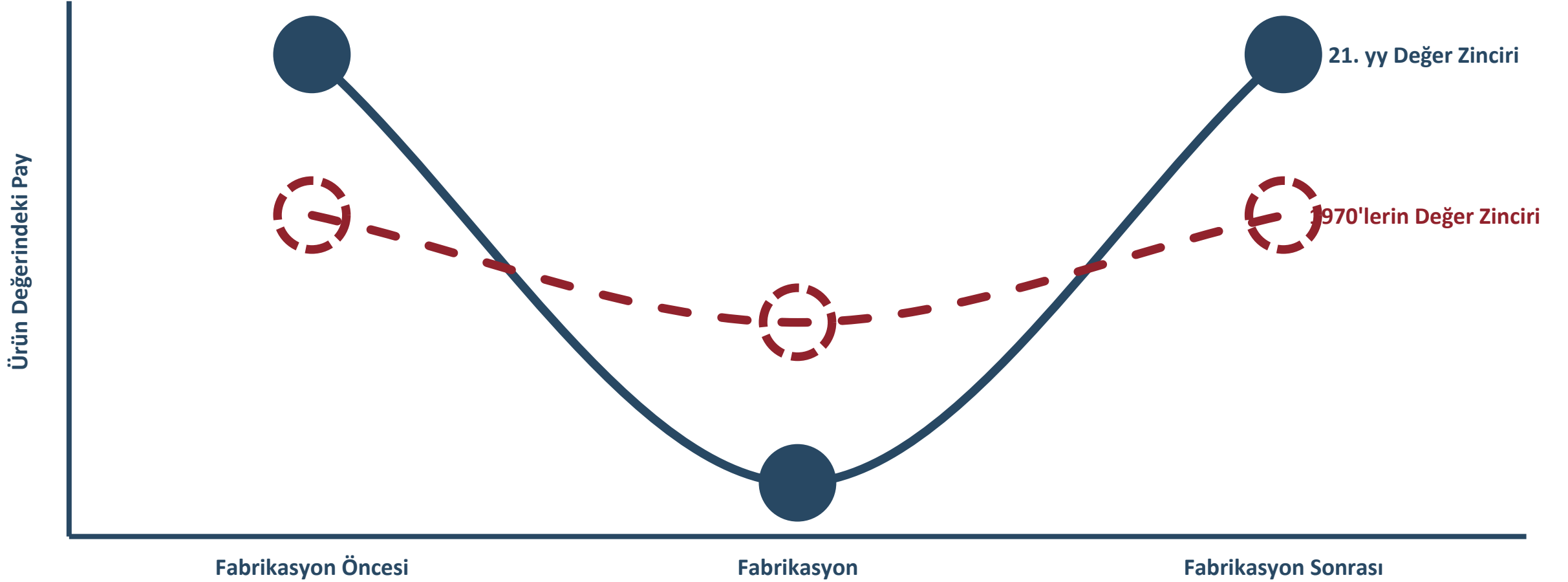

Türkiye: Sanayi Malı İhracatı (Ortalama Birim Fiyat, \$/kg)

Artan Önem: Fabrikasyon Öncesi ve Sonrası Hizmetler

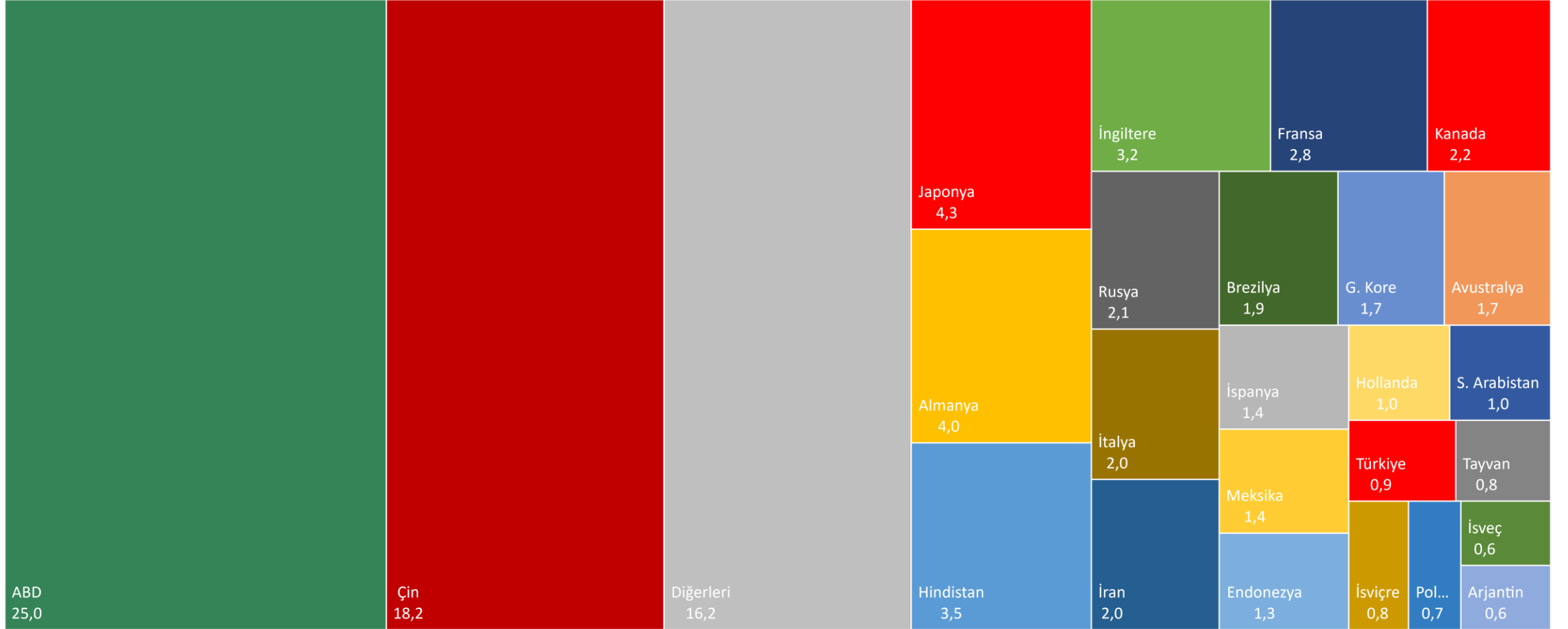
Gülümseme Eğrisi

Fikirleri Gerçeğe Çevirmek Dijitalleşmeyle Mümkün

Global: Dünya Ekonomisi (Toplam GSYH, 2022=101,6 tr USD)

Milli Gelir (tr USD)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035
Çin	14,7	15,2	16,8	18,2	19,7	21,4	23,1	33,7	49,1
ABD	21,4	20,8	21,9	23,0	23,9	24,8	25,8	30,5	36,2
Hindistan	2,9	2,6	2,8	3,1	3,4	3,7	4,0	6,3	9,8
Japonya	5,1	4,9	5,1	5,3	5,6	5,8	6,0	6,1	6,2
Almanya	3,9	3,8	4,3	4,6	4,7	4,9	5,0	5,0	5,8
Birleşik Krallık	2,8	2,6	2,9	3,0	3,1	3,2	3,4	4,4	5,2
Fransa	2,7	2,6	2,9	3,1	3,2	3,3	3,4	3,6	4,2
Endonezya	1,1	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,5	2,5	4,0
Brezilya	1,8	1,4	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	2,7	3,7
Rusya	1,7	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8	1,9	2,5	3,4
Güney Kore	1,6	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	2,0	2,5	3,2
Kanada	1,7	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,6	3,1
İspanya	1,4	1,2	1,5	1,6	1,6	1,7	1,8	2,0	2,6
İtalya	2,0	1,8	2,1	2,2	2,3	2,3	2,4	2,3	2,5
Avustralya	1,4	1,3	1,5	1,5	1,6	1,7	1,8	2,1	2,5
Suudi Arabistan	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,3	1,8
Vietnam	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,9	1,5
Türkiye	0,8	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,5
İsrail	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,7	1,0
Dünya	87,6	83,8	91,0	96,7	102,3	107,8	113,5	143,2	187,4

Dünya Ticaretinde Ana Belirleyici: Arz ve Tedarik Güvenliği

2000'ler Sonrası

Uluslararası
Etkinlik

Daha Ucuza, Daha Hızlı,
Uygun Kalitede,
İstenen Zamanda Ve
Miktarda Mal Tedarikini
Kim Sağlıyorsa Oradan Al

2020'ler Sonrası

Arz ve Tedarik
Güvenliği

İçeriden Tedarik
Kritik Mallarda Yerli
Üretim
Tedarikçi
Bağımlılığını Azalt

Tedarik Güvenliği *(Dr. Can Fuat Gürlesel)*

1

Nadir Elementler ve Eriřim

2

Kritik Girdilerin Üretimi (Yarı İletken vb.)

3

İhracat Yasakları
Yerli Üretim

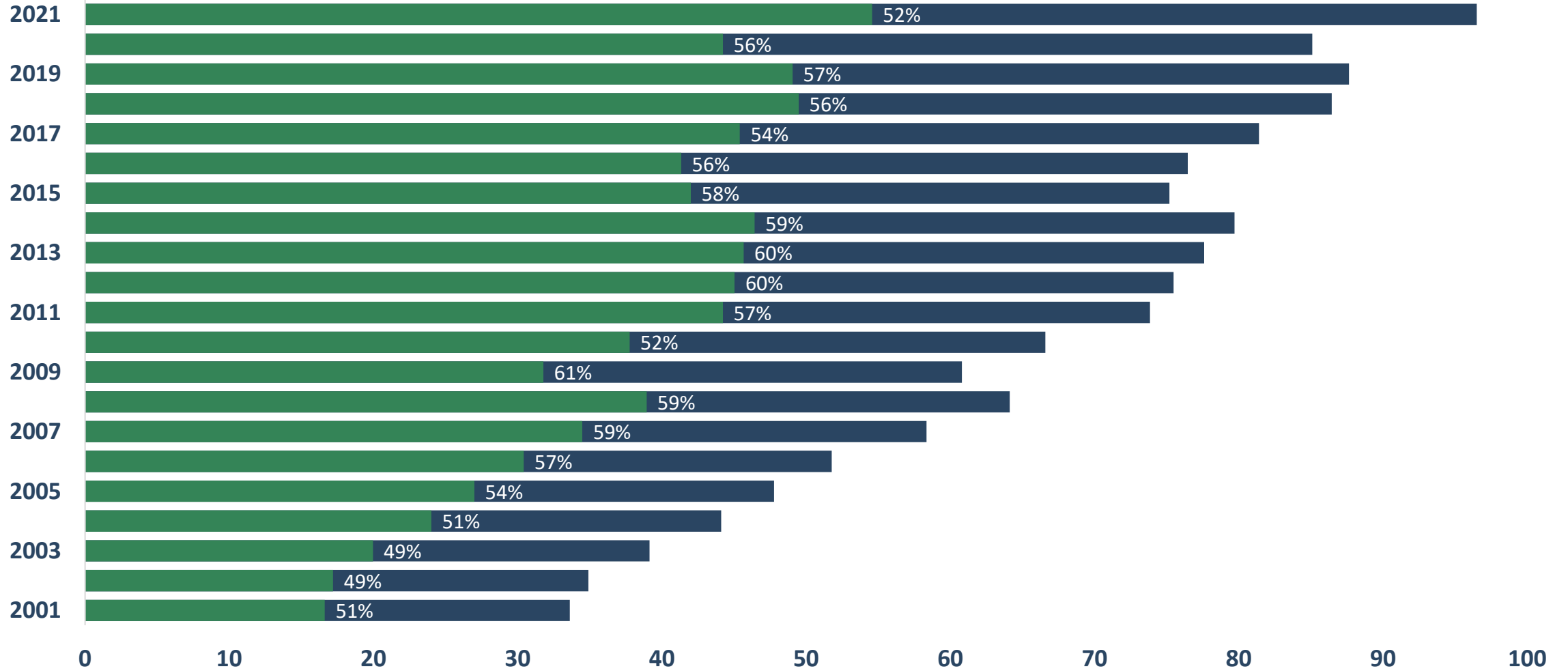
4

Yurtiçinde Üretim İhtiyacı

5

Gıda Milliyetçiliđi

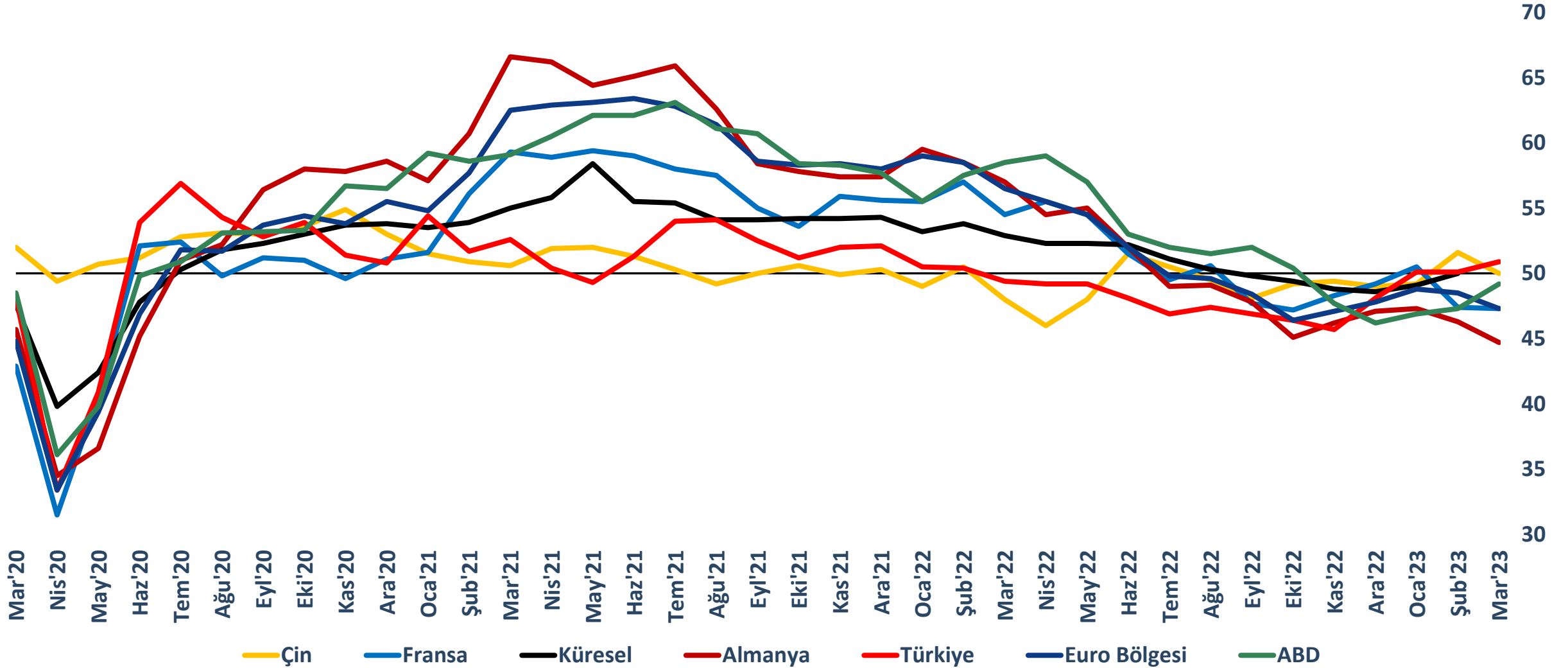
Global: Ticaret ve GSYH (tr USD)

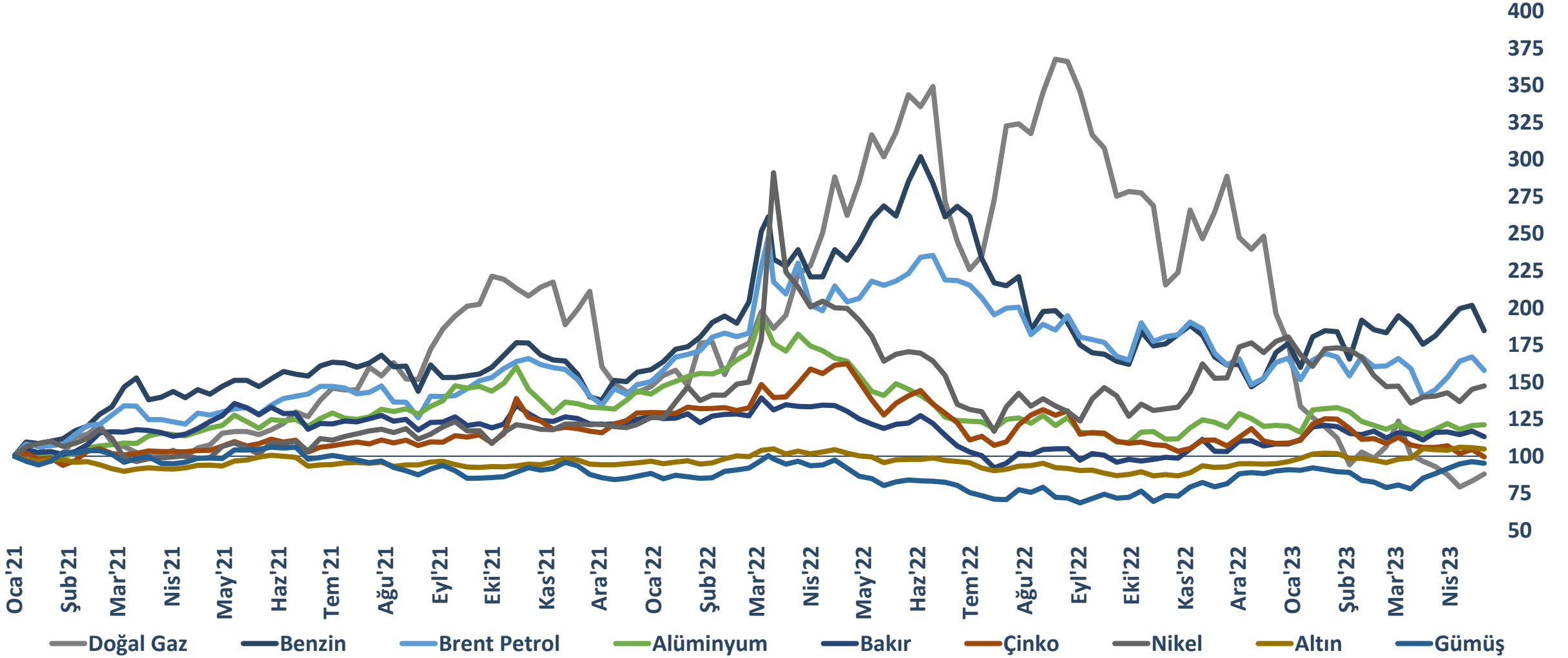
Sektör (tr USD)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	5.765	6.038	6.323	6.622	6.935	7.262	7.605	7.965	8.341	8.735	9.148
Elektrik Elektronik	4.696	4.937	5.190	5.456	5.735	6.029	6.338	6.663	7.004	7.363	7.740
Otomotiv Endüstrisi	2.533	2.690	2.858	3.036	3.225	3.425	3.639	3.865	4.106	4.361	4.633
Mücevher	996	1.099	1.213	1.339	1.477	1.631	1.800	1.986	2.192	2.419	2.670
Makine ve Aksamları	1.182	1.236	1.294	1.353	1.416	1.482	1.550	1.622	1.697	1.776	1.858
Demir ve Demir Dışı Metaller	823	866	912	960	1.011	1.065	1.121	1.180	1.243	1.309	1.378
Madencilik Ürünleri	673	723	775	832	892	958	1.027	1.102	1.183	1.269	1.362
Hububat, Bakliyat, Yağlı Toh. Mamulleri	819	858	899	941	986	1.033	1.081	1.133	1.186	1.242	1.301
Savunma ve Havacılık Sanayii	638	669	702	737	773	811	851	893	938	984	1.032
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	638	659	681	703	727	750	775	801	827	854	882
Çelik	625	645	666	688	710	733	757	782	807	834	861
İklimlendirme Sanayii	538	563	590	618	647	678	710	743	778	815	854
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	589	610	631	653	676	700	724	750	776	803	831
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	525	550	576	602	631	660	691	723	757	792	830
Deri ve Deri Mamulleri	310	326	343	360	379	398	418	440	462	486	511
Tekstil ve Hammaddeleri	282	294	306	318	331	345	359	373	389	404	421
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	264	275	286	298	311	324	337	352	366	382	398
Meyve Sebze Mamulleri	225	233	240	249	257	266	274	284	293	303	313
Yaş Meyve ve Sebze	185	193	201	210	220	229	240	250	261	273	285
Gemi, Yat ve Hizmetleri	113	114	116	117	119	121	122	124	126	128	129
Toplam	23.209	24.385	25.626	26.936	28.319	29.780	31.324	32.955	34.679	36.503	38.432

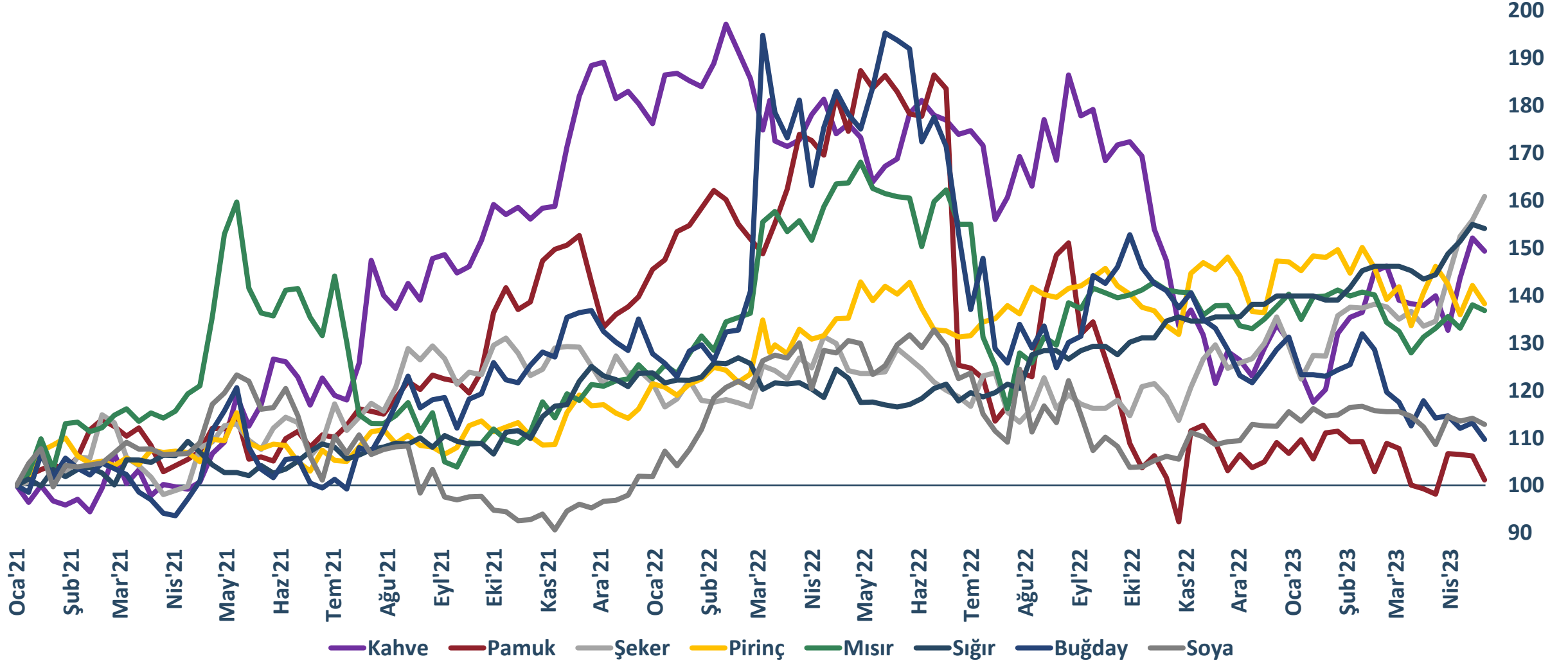
Global: İmalat PMI

Emtia Fiyatları: Tarım Dışı (1 Oca'21=100)

Emtia Fiyatları: Tarım (1 Oca'21=100)

Amerika: Enflasyon

ABD'li CEO'ların **çoğu (%59)** enflasyonun daha uzun süre devam edeceğini düşünüyor...

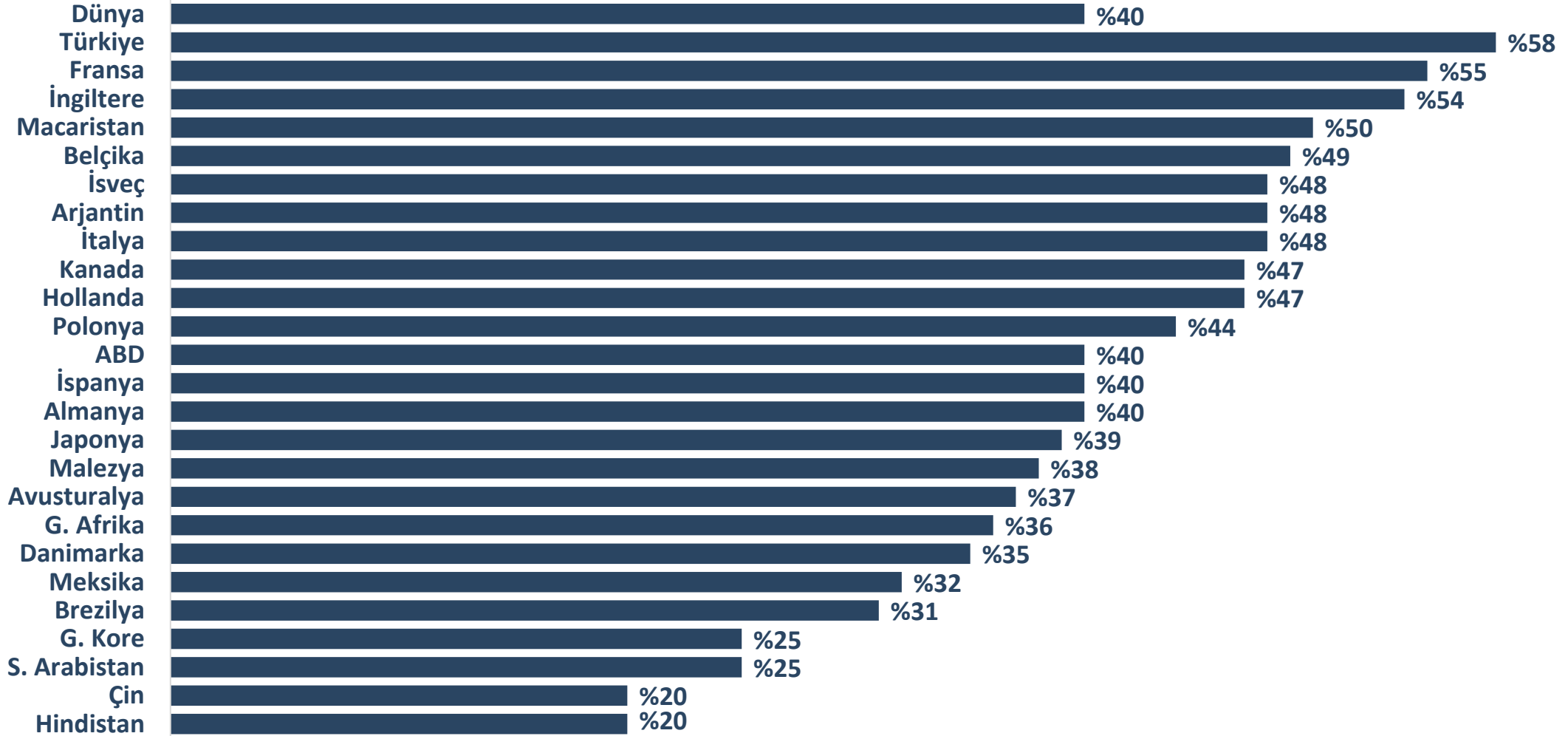
2022
%7

2022 Sonu
%34

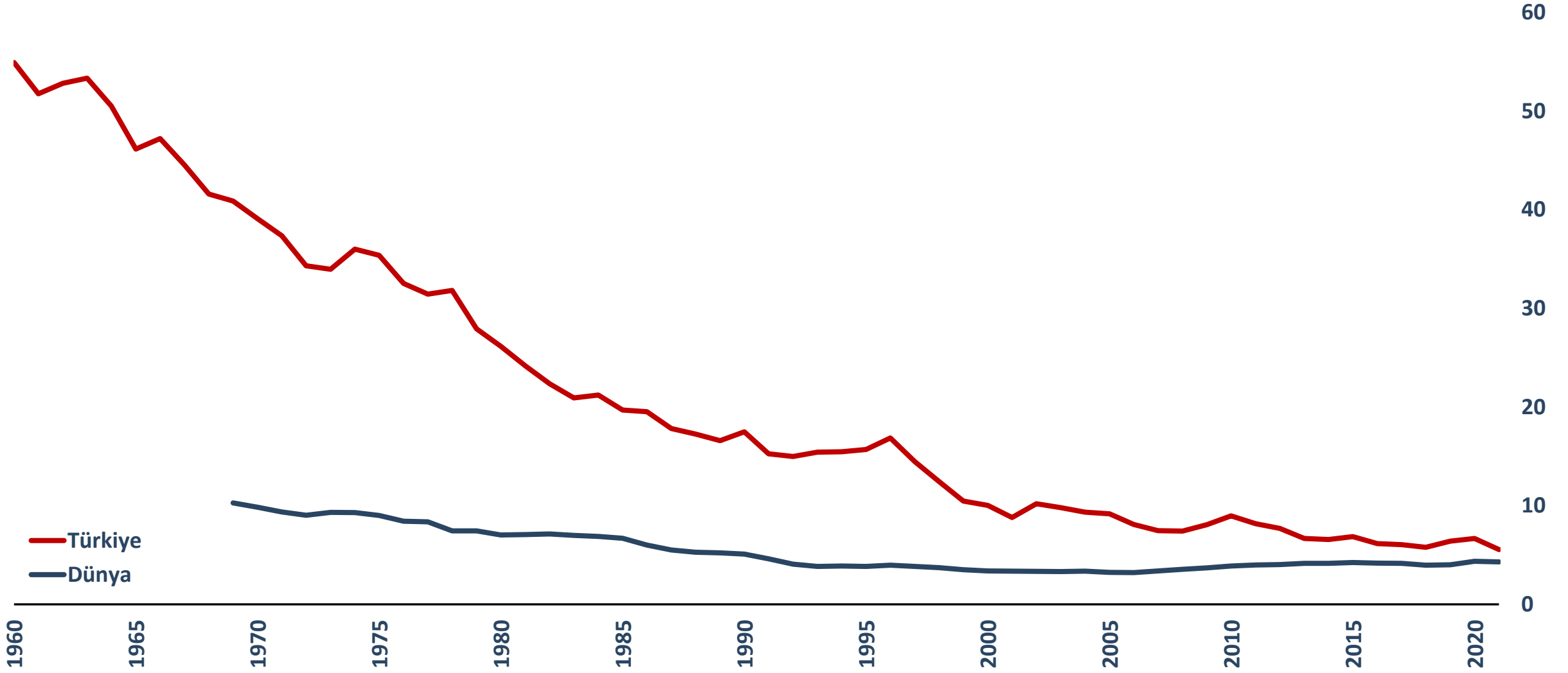
2023
%35

2023 Sonrası
%24

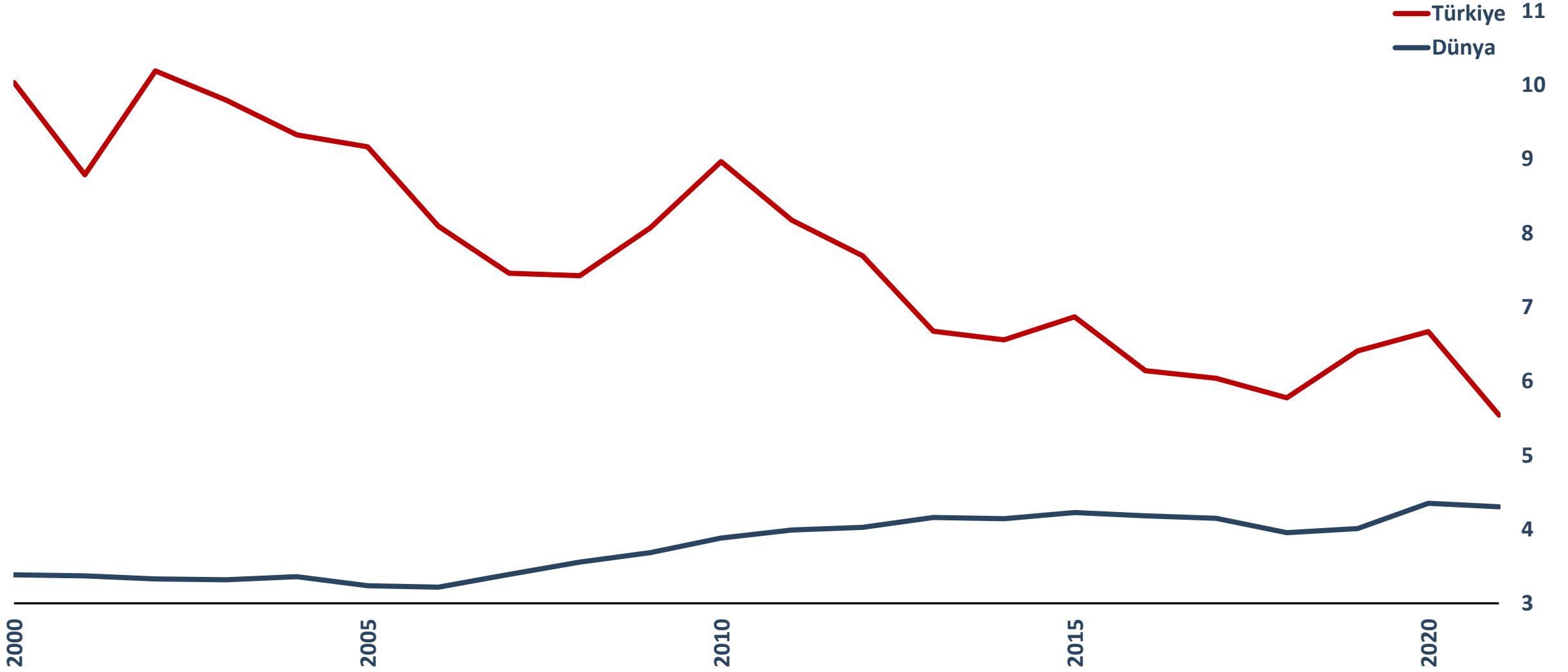
Global: Enflasyon Endiřesi (IPSOS)

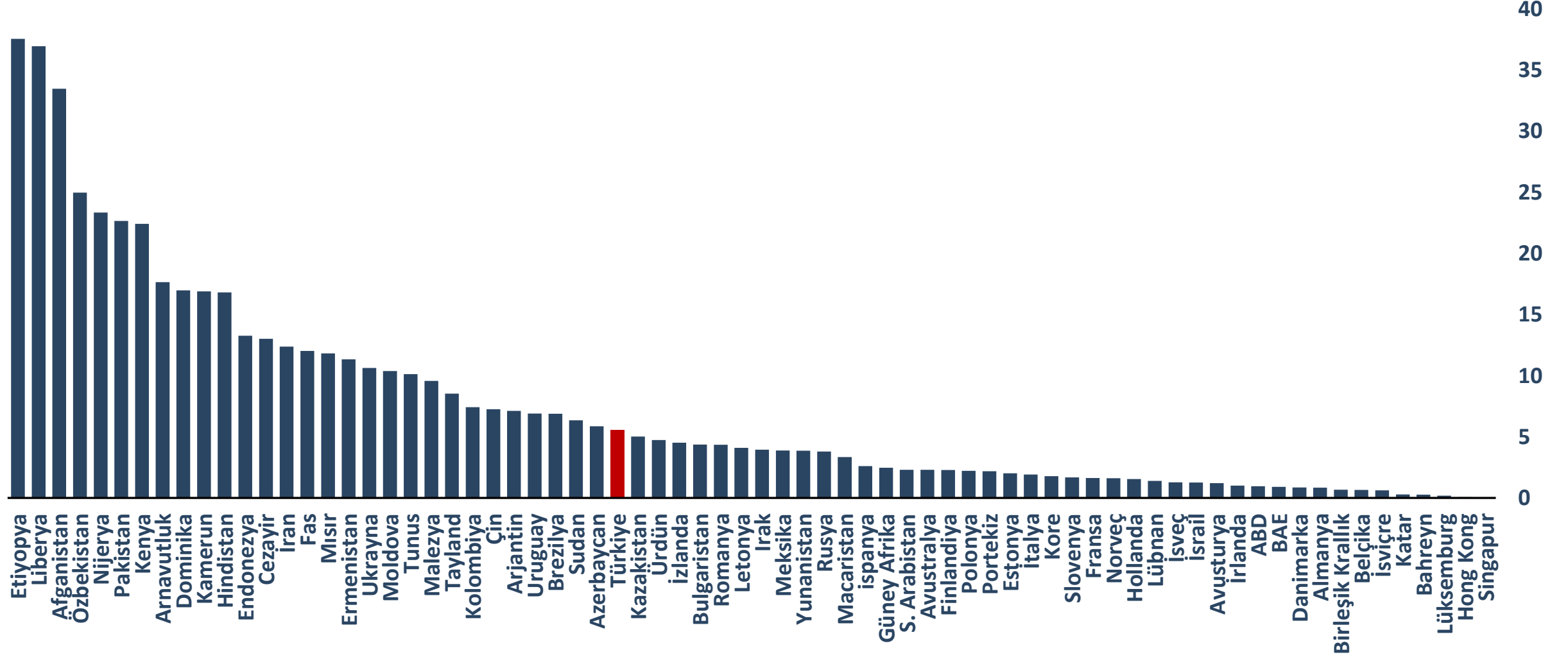
Tarım: Milli Gelirdeki Payı (%)

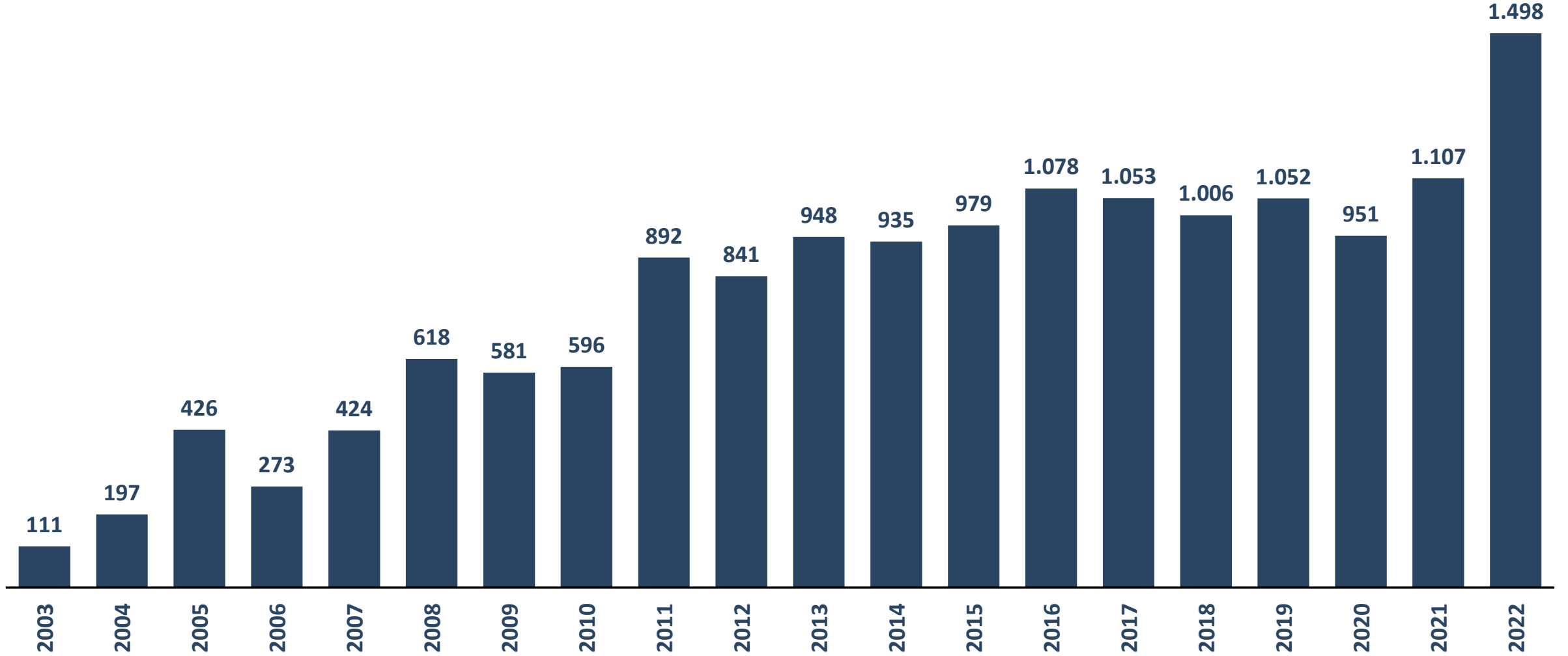
Tarım: Milli Gelirdeki Payı (%)

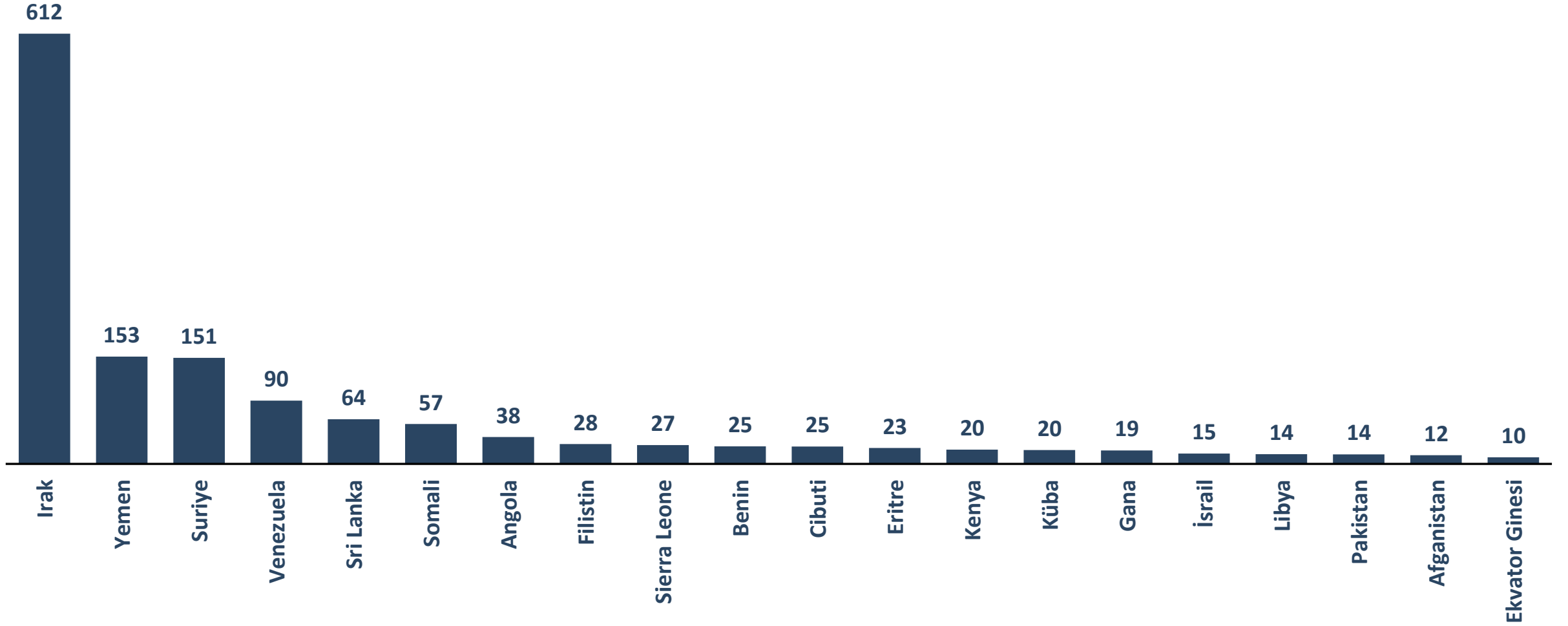
Tarım: Milli Gelirdeki Payı (%)

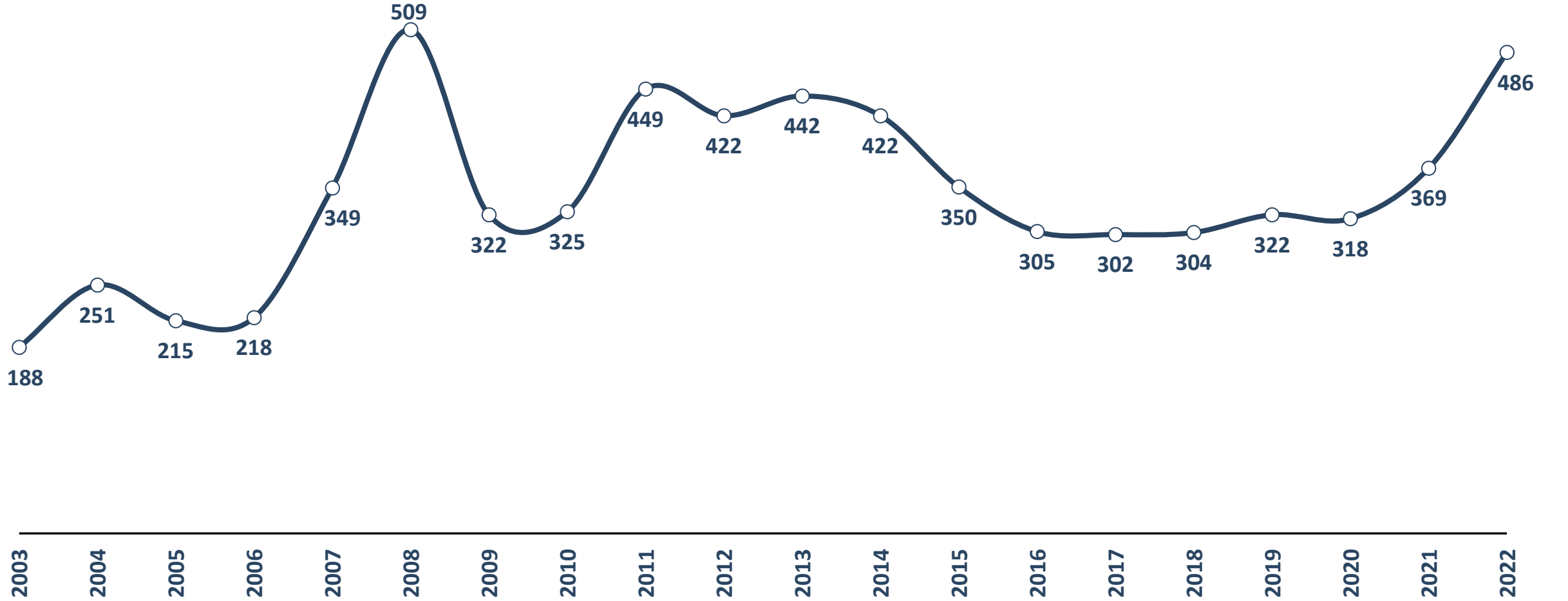
Tarım: Buğday Unu İhracatı (mn\$)

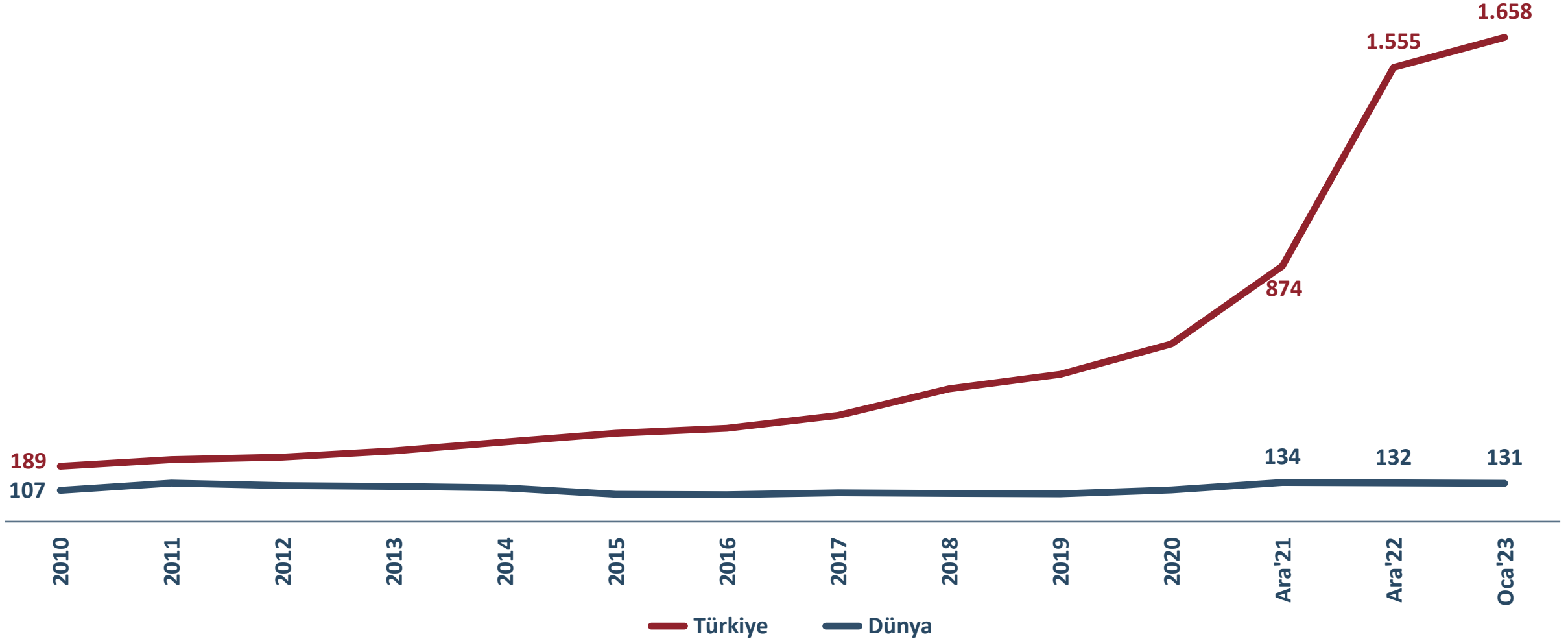
Tarım: Buğday Unu İhracatı (ilk 20 Ülke, mn\$)

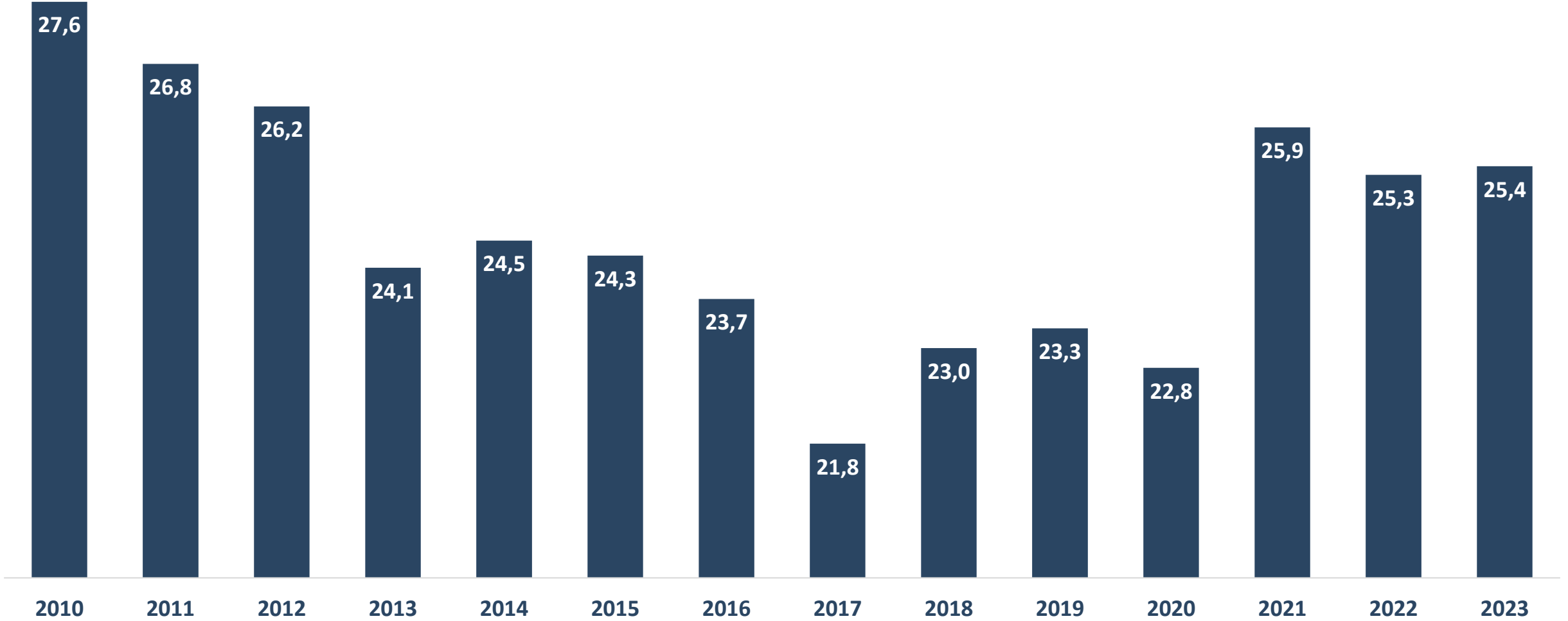
Tarım: Buğday Unu İhracatı Birim Fiyatı (\$/ton)

Türkiye: Gıda Fiyatları

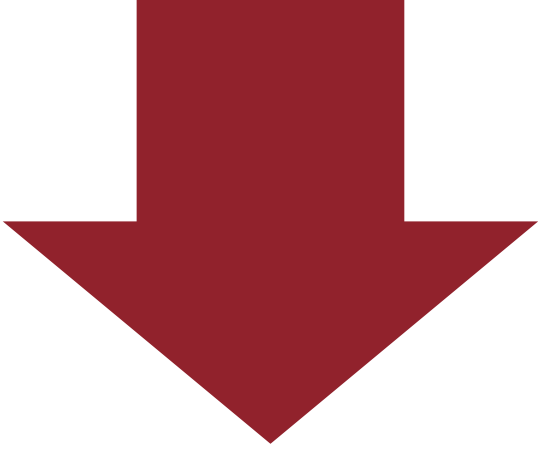

Türkiye: TÜFE Sepetindeki Gıda Ağırlığı (%)

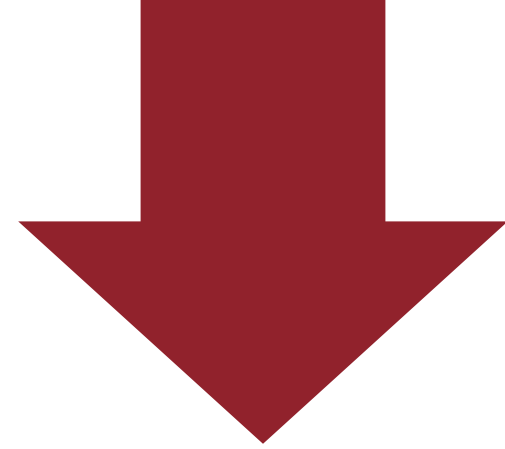
Bizi Bekleyen İki Senaryo

**İlımlı Büyüme
Yüksek Enflasyon**

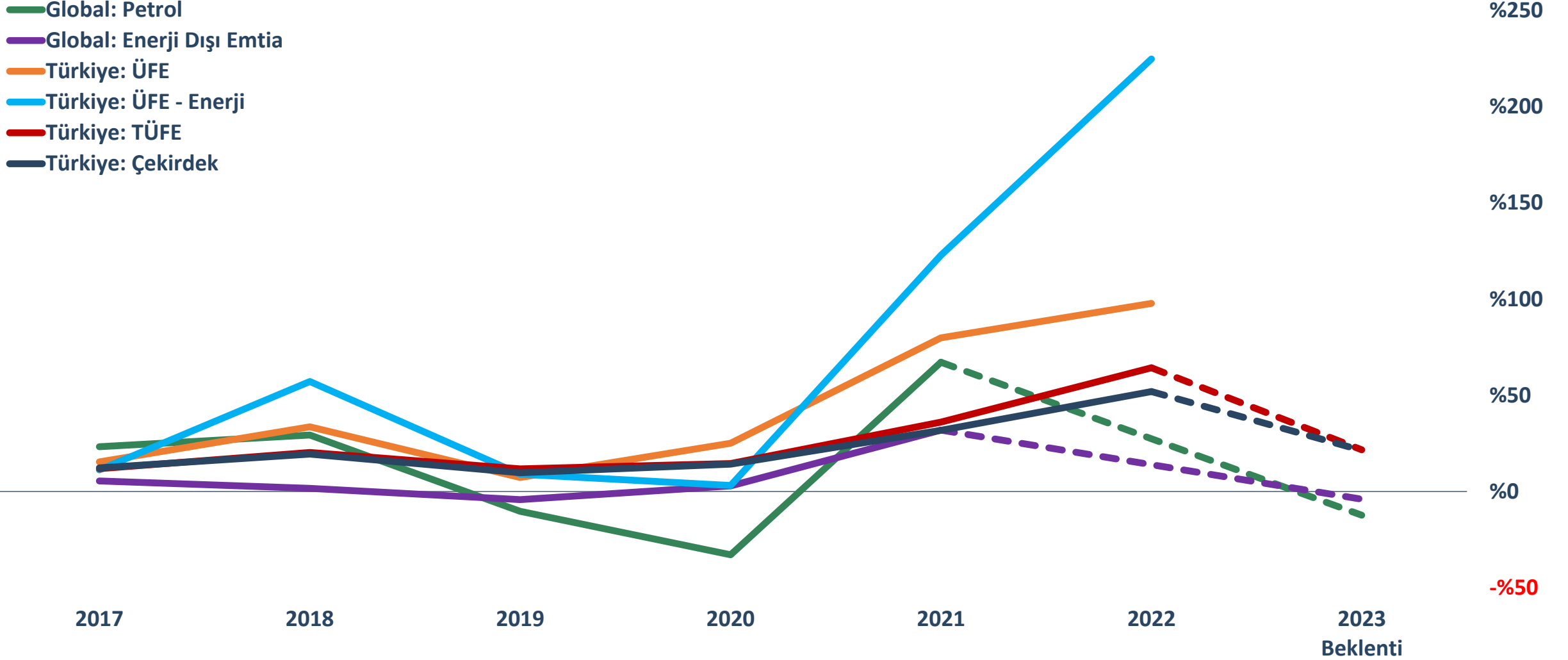
**Fiyat Dalgalanmaları
İşsizlik
Borç Problemi**

**Düşük Büyüme
Yüksek Enflasyon**

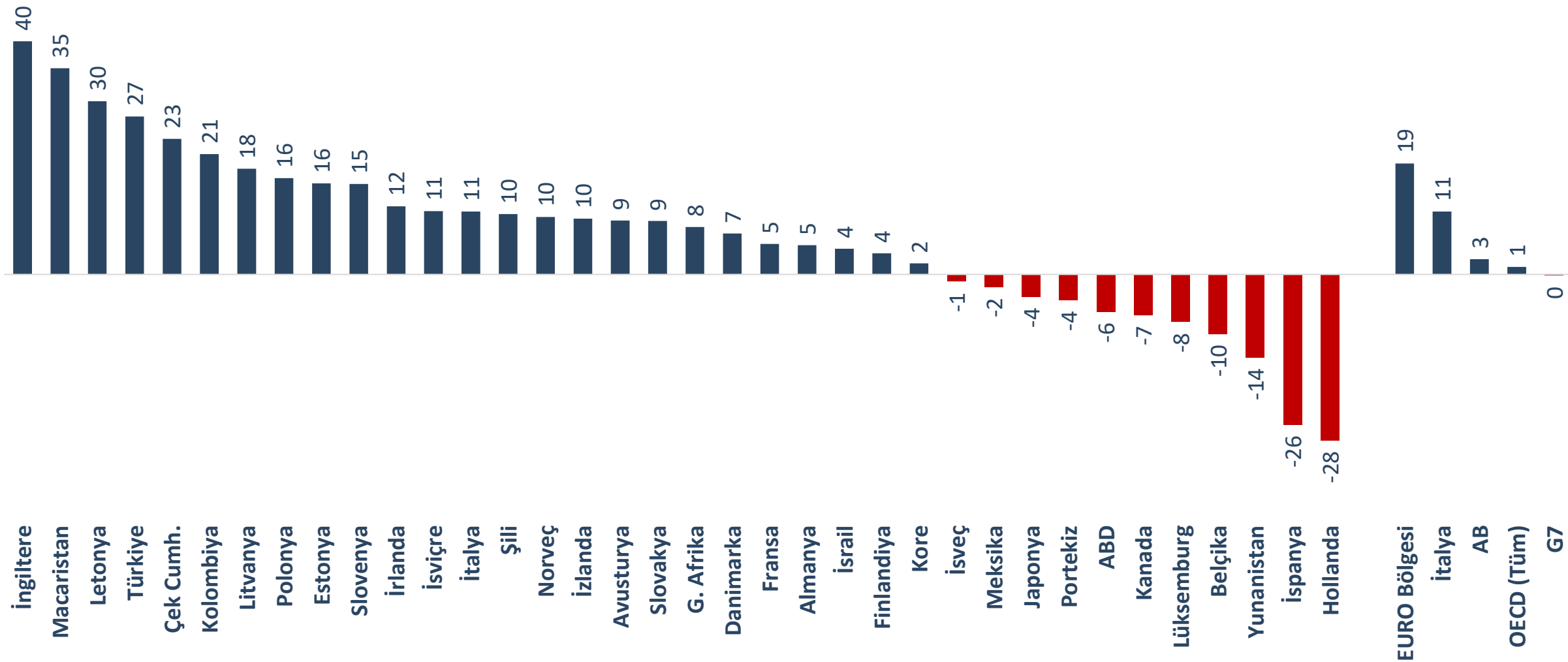

**Büyüme Krizi
Yüksek İşsizlik
Borç Krizi**

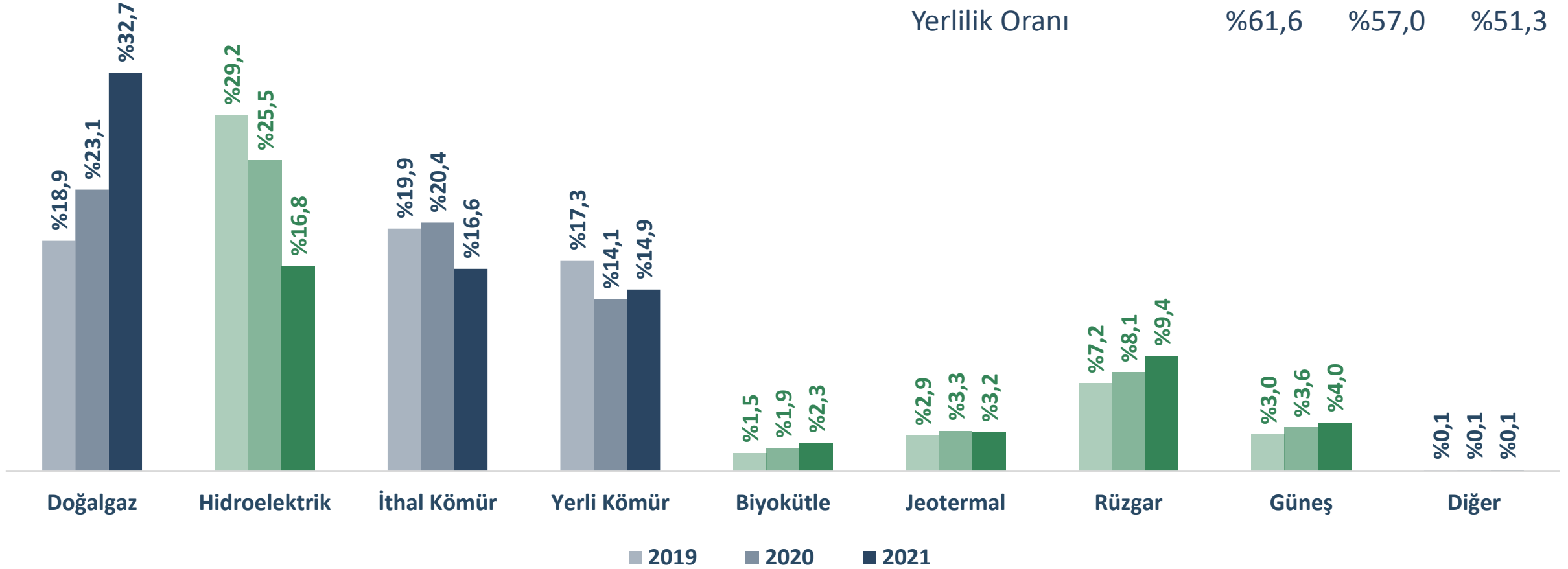
Enerji: Artan Maliyetler

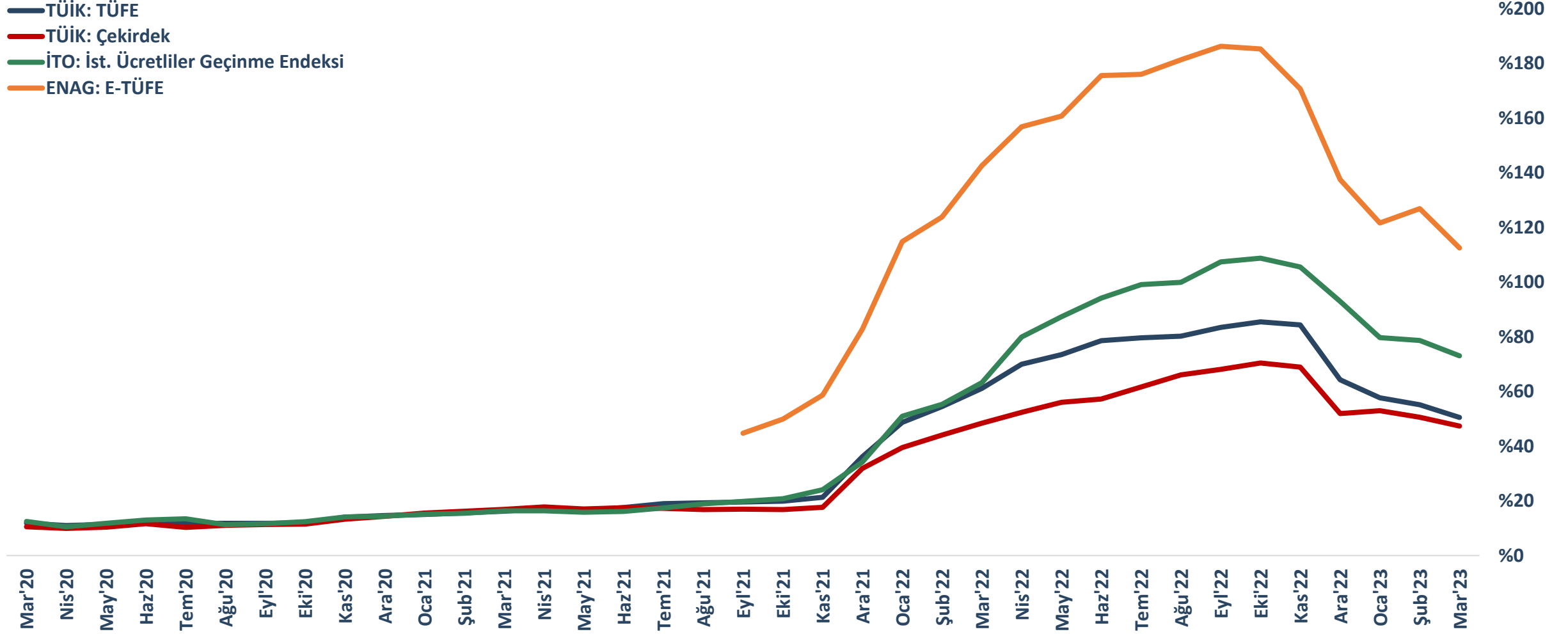
Enerji: Artan Maliyetler (Son 12 Ay Enerji Enflasyonu, %, OECD)

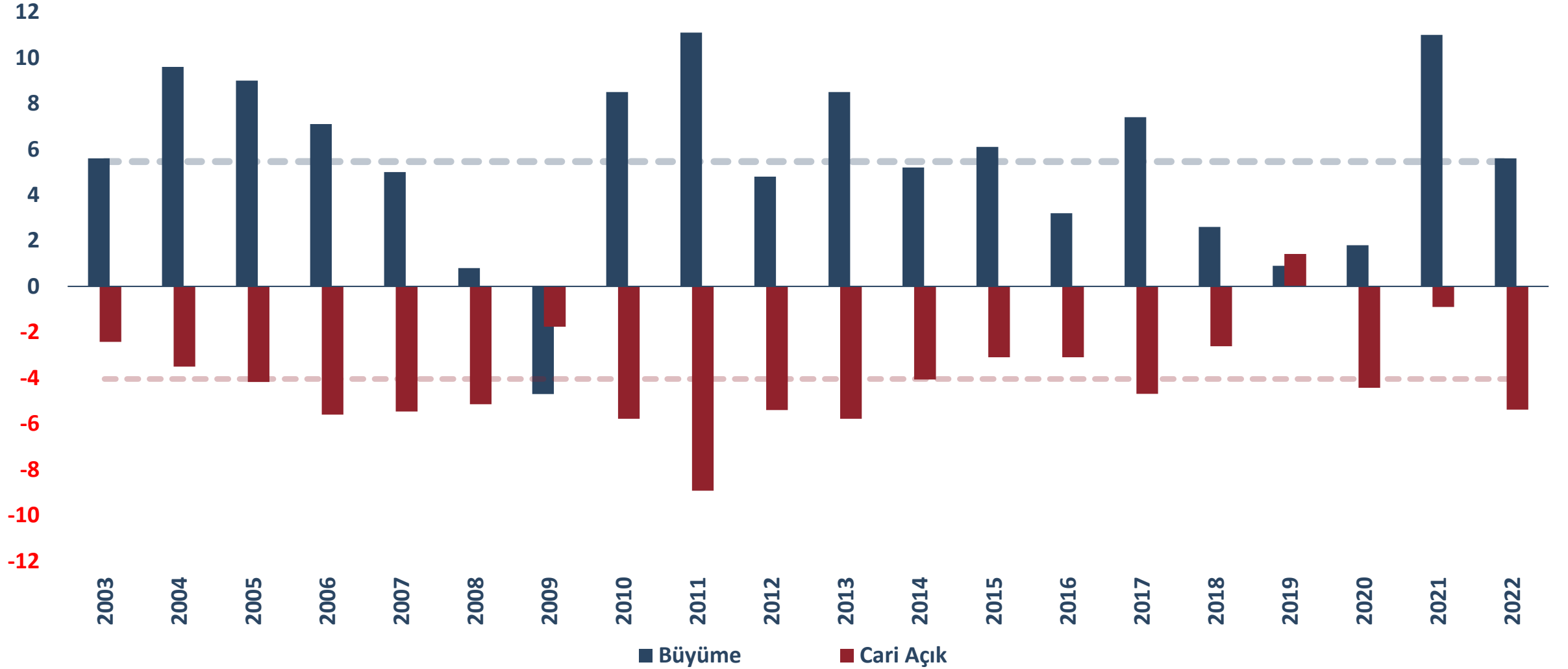
Türkiye: Elektrik Üretimi

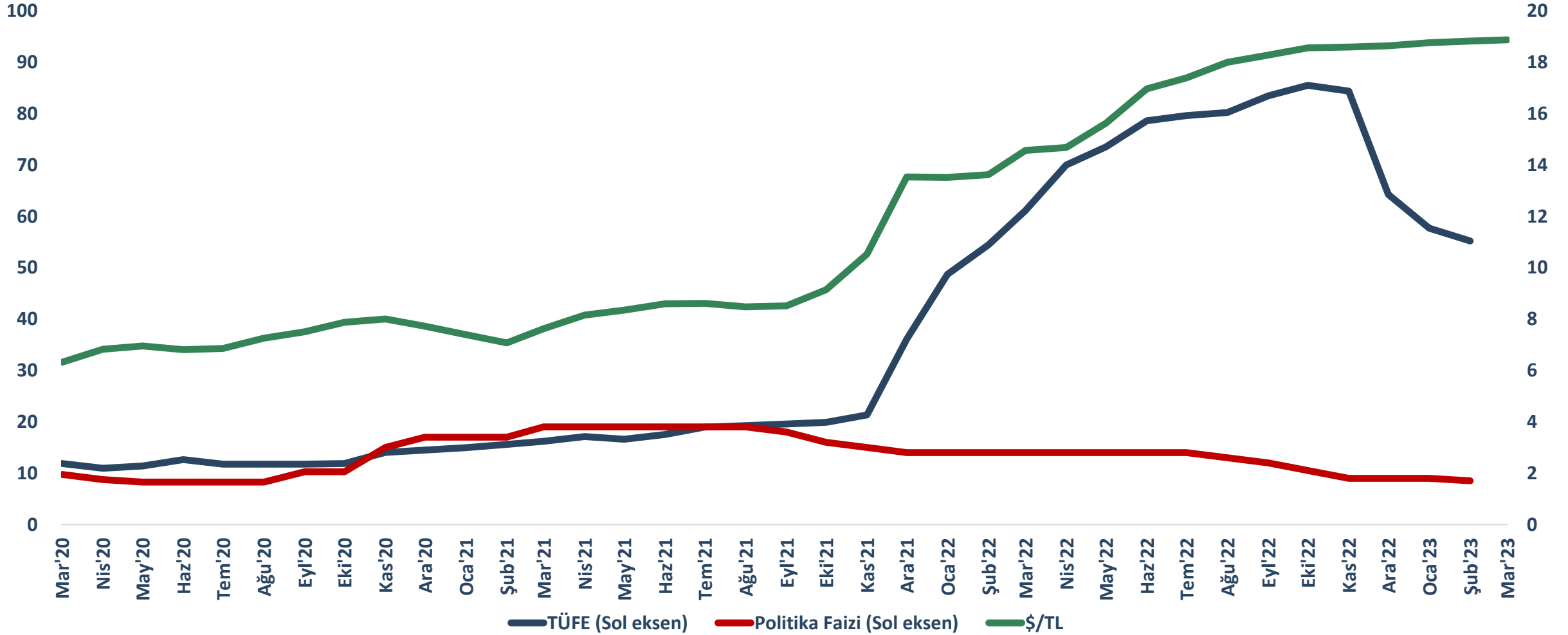
Türkiye: Ayrışan Fiyat Endeksleri (Yıllık Değişimler)

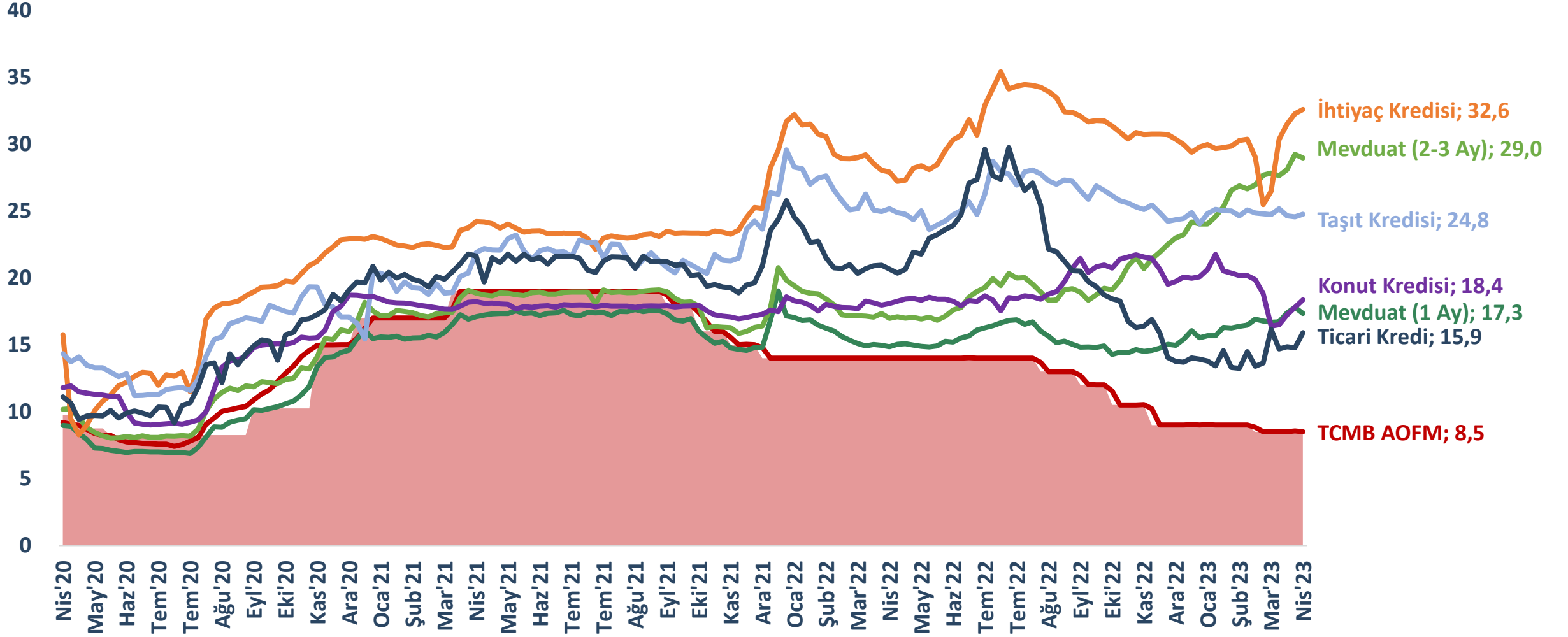
Türkiye: Cari Açık – Büyüme İlişkisi (%)

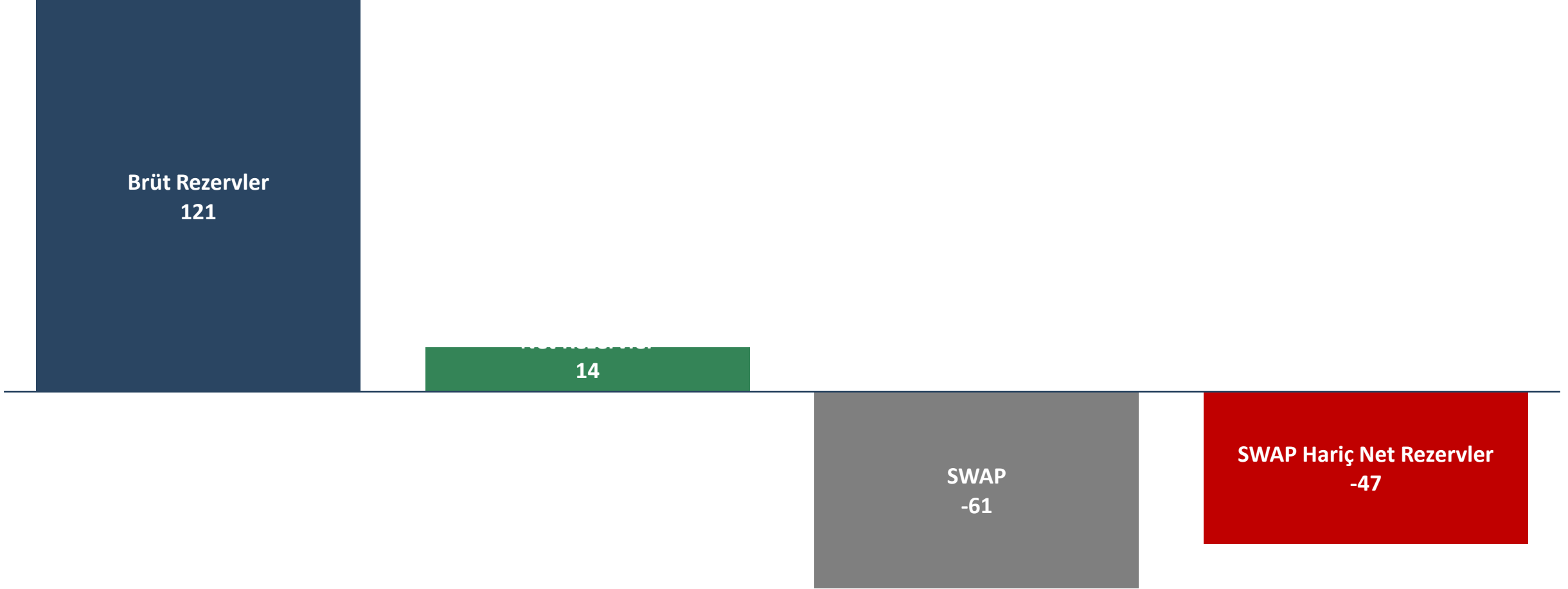
Türkiye: Politika Faizi, Kur ve Enflasyon

Türkiye: Politika ve Piyasa Faizleri (%)

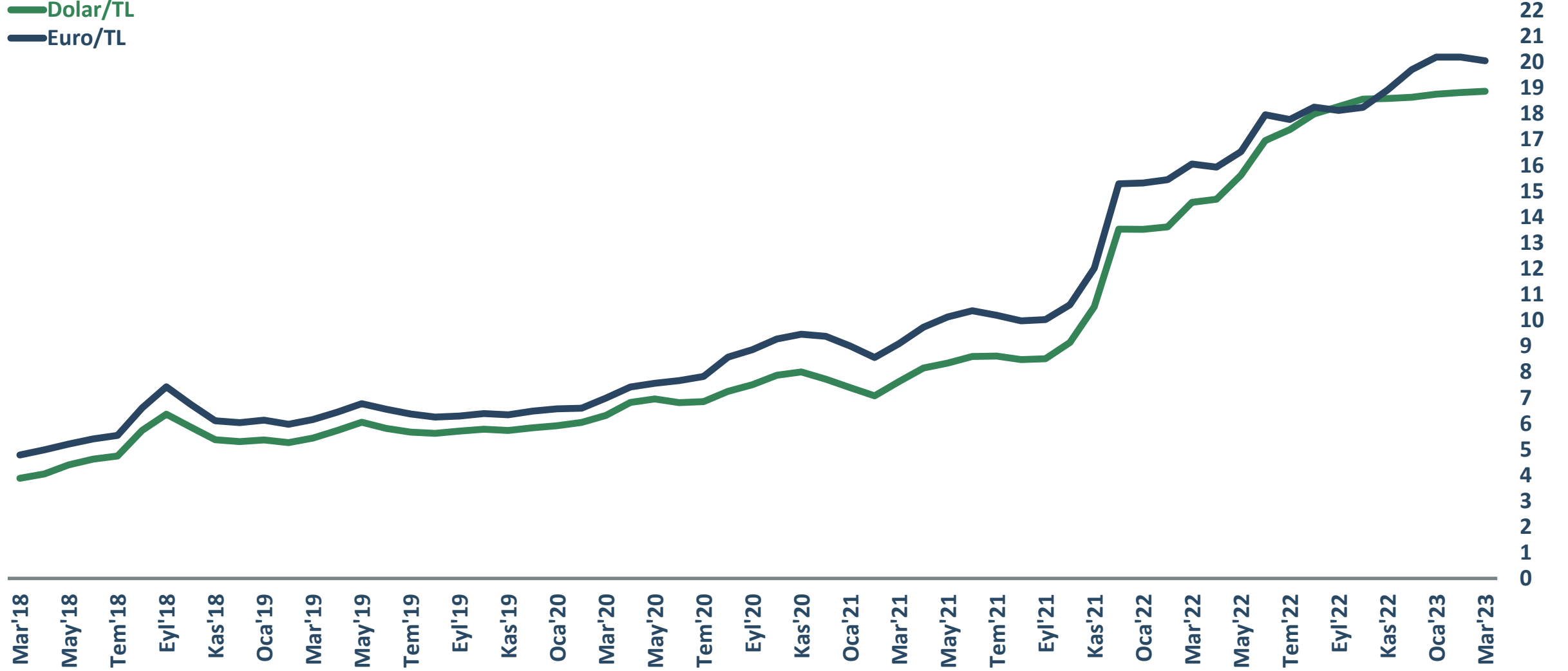

Türkiye: TCMB Rezervleri (mr USD)

Türkiye: Euro & Dolar (Aylık Ortalama)

— Dolar/TL
— Euro/TL

Enflasyon – Faiz Tartışması

$$\text{Faiz} = \text{Enflasyon} + \text{Risk} + X + Y + Z$$

$$\text{Faiz} = f(\text{enflasyon}, \text{riskler}, x, y, z)$$

T zamanındaki nominal faiz - T zamanındaki enflasyon = Reel Faiz

Reel Faiz = Büyüme Hızı + Faiz Dışı Fazla/Milli Gelir

SEÇİMDEN SONRA NE OLACAK ?
BAZI SORULAR VE CEVAPLAR

1. BİST ne olacak ?

BİST'te Cumhuriyet Tarihi kadar eski firmalar da var, son 50-60 yıla damga vurmuş olanlar da. Bu firmalar yakın tarihte krizler, darboğazlar ve büyük siyasi bunalımları tecrübe etmiş durumda. Bunlara rağmen ayakta kalmışlar, büyümüşler, ihracat yapmaktalar ve en önemlisi parasal kar yanında sosyal kar yaratmaktadırlar.

Eğer yatırım yapılacaksa, kendini ispat etmiş bu firmalara yatırım yapmak her zaman akılcı bir davranış olacaktır. Bundan başka, BİST son derece sosyal demokrat bir mekandır. Herkese bu kıymetli firmalardan hisse alabilme imkanı vermektedir. Bunu da unutmayalım.

2. Faizler Ne Olacak ?

Faizler elbette piyasada yükselecek. Ancak enflasyon kadar yükselmeyecek. Yeni Hükümet hangi taraftan olursa olsun, etkin piyasa denetimi ve normalleşmeyi doğru yönetirse, enflasyon düşerken yükselen faizler bir yerde buluşacak. Tüm umudumuz % 30-40 arasında bir yerde sakinleşmek ve sonra adım adım düşüşe geçmek. Dolayısıyla mevduat faizlerinde % 40 gibi seviyeler görülürse değerlendirmekte fayda var diye düşünüyorum.

3. Döviz Kurları Ne Olacak ?

Kim gelirse gelsin Döviz Kurları bugünkü seviyelerden daha yukarıda olacak. Hatta "overshoot" dediğimiz bir sıçramanın ardından köpüğün alındığı ve gerileme yaşanan bir sürece girebiliriz. Ancak bu gerileme Dolarda 24-25 TL seviyelerine kadar yaşanacaktır. Eğer 2002-2013 arasında yaşadığımız olumlu süreç bir kez daha tekrarlanırsa, TL'de uzun süren bir istikrar ve değerlenme tecrübe edebiliriz. Bunun için yabancı sermayenin gelmesi, öncesinde de adalet reformunun yapılması gerekiyor.

4. Enflasyon ne olacak ?

Maalesef, fiyatların gerilemesi çok mümkün değil ama en azından artış hızını durdurabilir isek, hanehalkının hayat pahalılığı karşısında ezilmesini önleyebiliriz. Tek haneli enflasyona 2025 itibarıyla geçmemiz mümkün ancak küresel piyasaların da yardımcı olması gerekiyor. Bu yıl en % 50 enflasyon, gelecek yıl ise % 30 civarında enflasyonla devam edersek, fiyat artışların dizginlemeyi başarı yeni dengeye kavuşabiliriz.

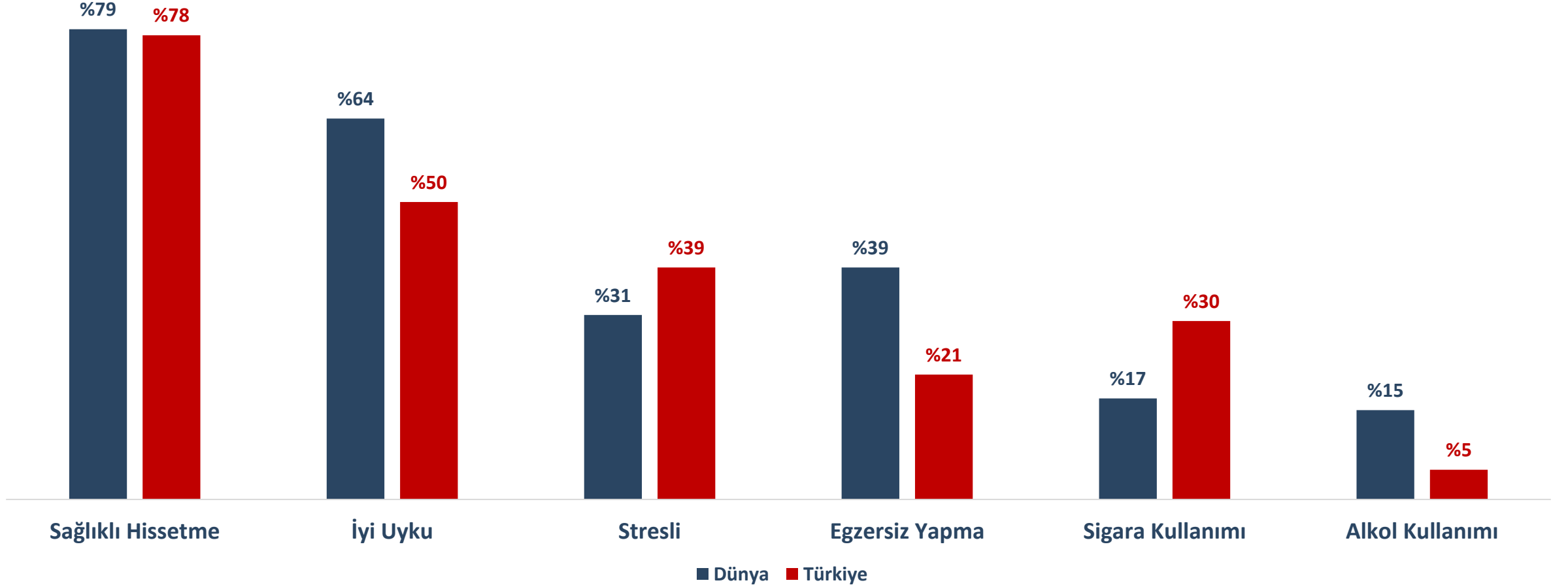
5. Aynı Modelde Israr Edilirse Ne Olur ?

Kaçınılmaz olarak kurlar sonunda hiç arzu etmediğimiz yüksek seviyeleri test eder, sonra tekrar düşer ama servet el değiştirir, firmaların çoğu tarihe karışır, hiper enflasyona girebiliriz. Elbette bu durumda faizler ne kadar yükselirse yükselsin anlamsız hale gelir. Vatandaşlar ve Kurumlar paralarını sistem dışına çıkarmak isteyecekleri için, bankacılık ve finans piyasasına çok sayıda yasaklamalar gelecektir. Tüm bunlar gıda ve temel ihtiyaç maddelerinde tedarik sorunları yaratacağı için sosyal bir bunalım kaçınılmaz olur. Özetle, bu modelde ısrar edilmemesi en doğru davranış olacaktır.

Global: Merkez Bankaları 2023 Takvimi

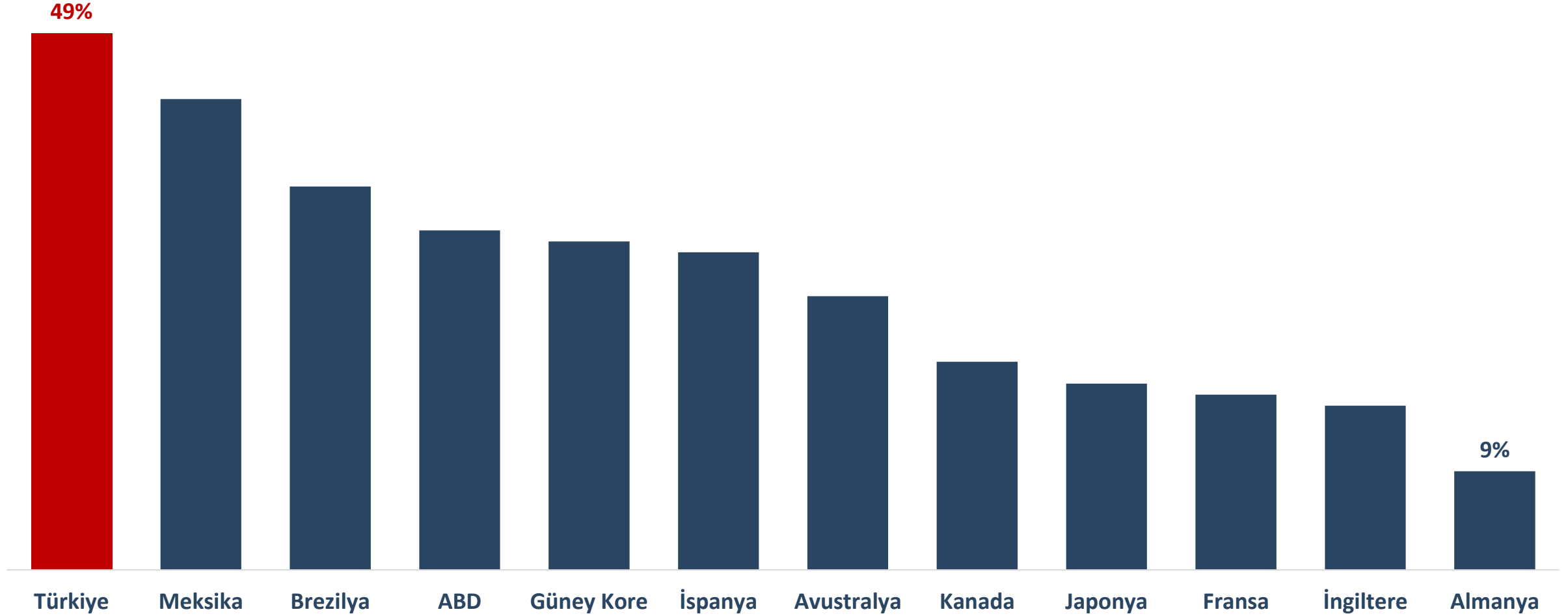
Ocak	Şubat	Mart	Nisan
19 TCMB	1 FED	2 AMB	23 TCMB
	16 AMB	22 FED	23 TCMB
			27 TCMB
Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos
3 FED	4 AMB	25 TCMB	
	14 FED	15 AMB	22 TCMB
		20 TCMB	26 FED
		27 AMB	24 TCMB
Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
14 AMB	20 FED	21 TCMB	
	26 AMB	26 TCMB	
		1 FED	12 FED
		23 TCMB	14 AMB
			21 TCMB

Sağlık: Global Sağlık Algısı (35 Ülkede 30 bin Görüşme, Barem)

Yalan Haberlere En Çok Maruz Kalan Ülkeler

(Geçen hafta tamamen yanlış haberlere maruz kaldığını söyleyenler, %)

Gençlere Akıl Vermeyin!

"Elbette konuşma özgürlüğü var
ama konuştuktan sonra özgürlüğü
garanti edemem."

Idi Amin

Uganda Eski Devlet Başkanı

The World's Most Respected 'Made in' Labels

Ranking according to the Made-In-Country-Index 2017

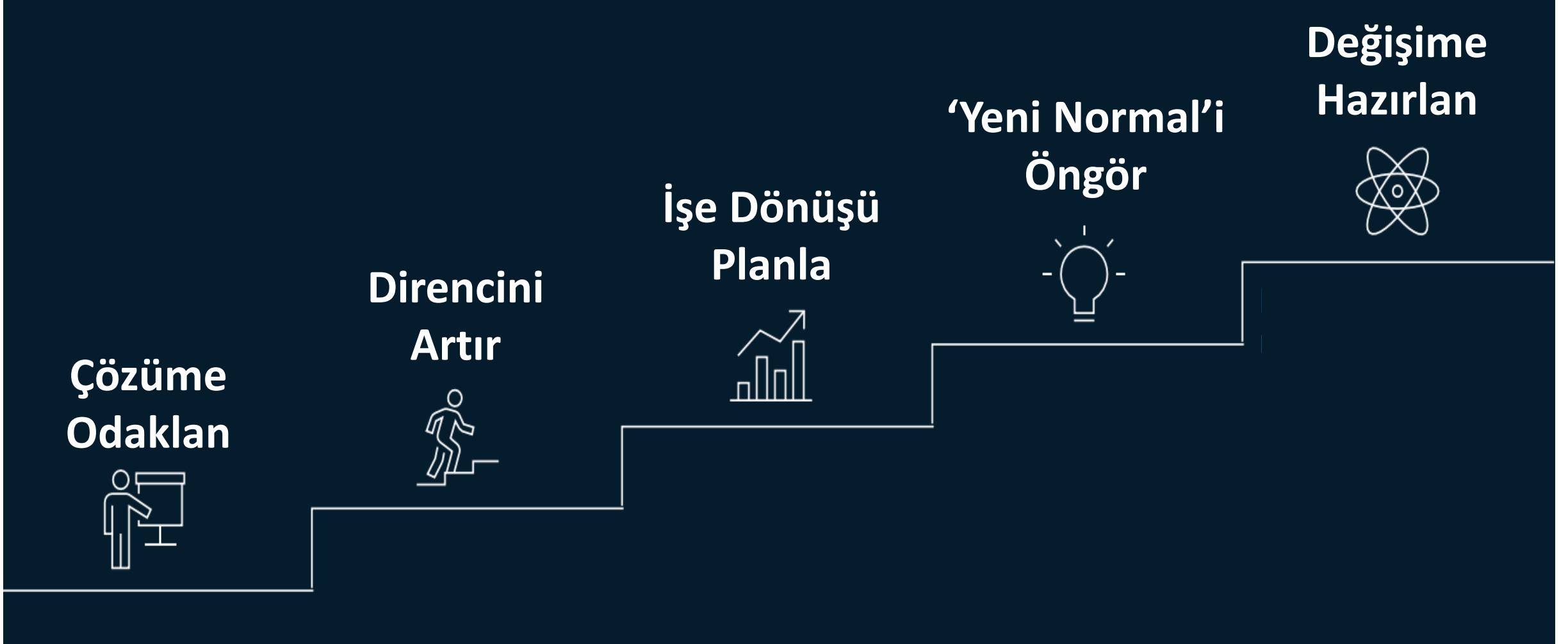

Responses were given via a five-point scale to the question "On a lot of products you can find a label stating where the product was made. How do you feel about products labelled 'Made in ...?'". The index is calculated using the average, weighted top-2 values ("very positive" and "somewhat positive"), that each country received. All values are scaled so that the first place receives an index score of 100. The import volume of each country is used as a weighting factor.

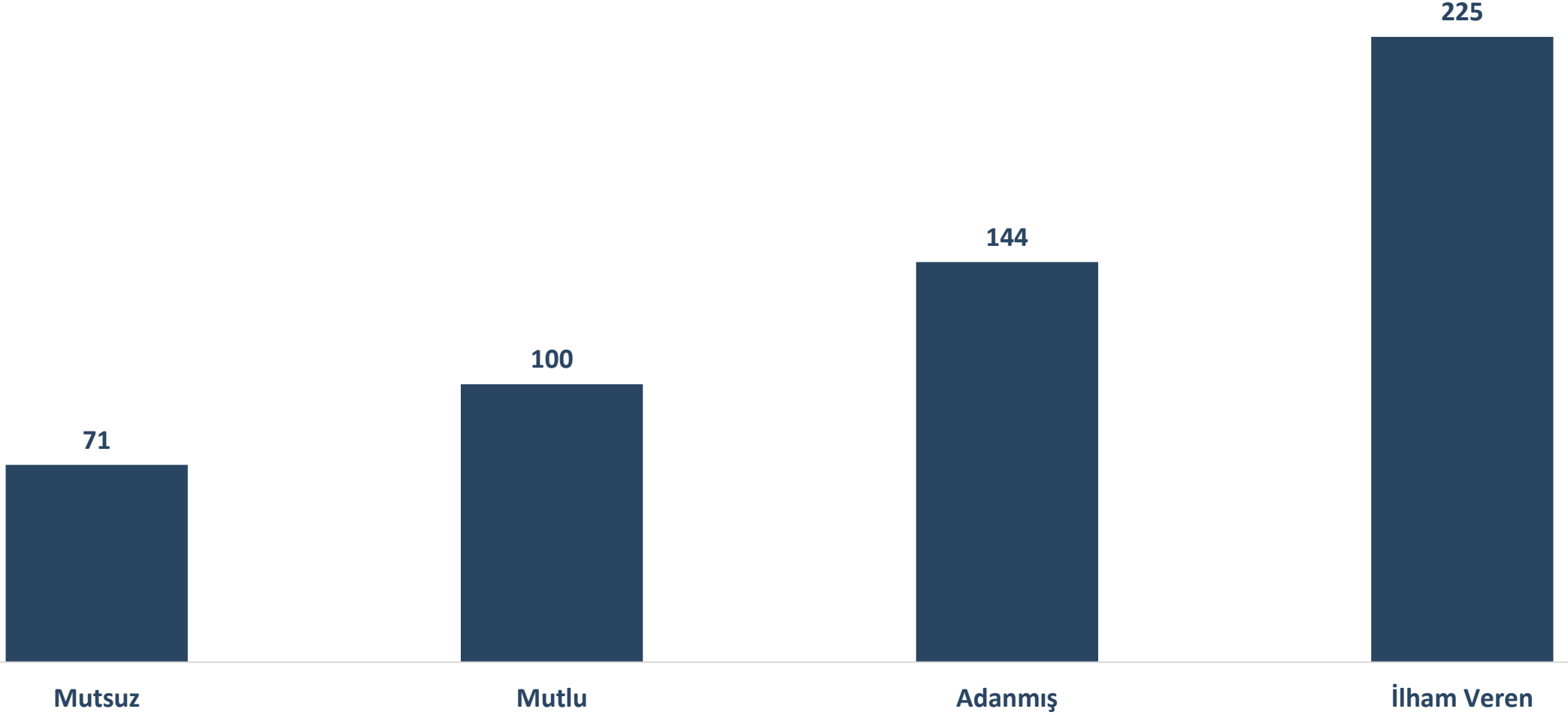
n=43,000 consumers in 52 countries representing 90 percent of the global population. Conducted in early 2017.

Source: Statista/Dalia Research
Made-In-Country-Index (MICI) 2017

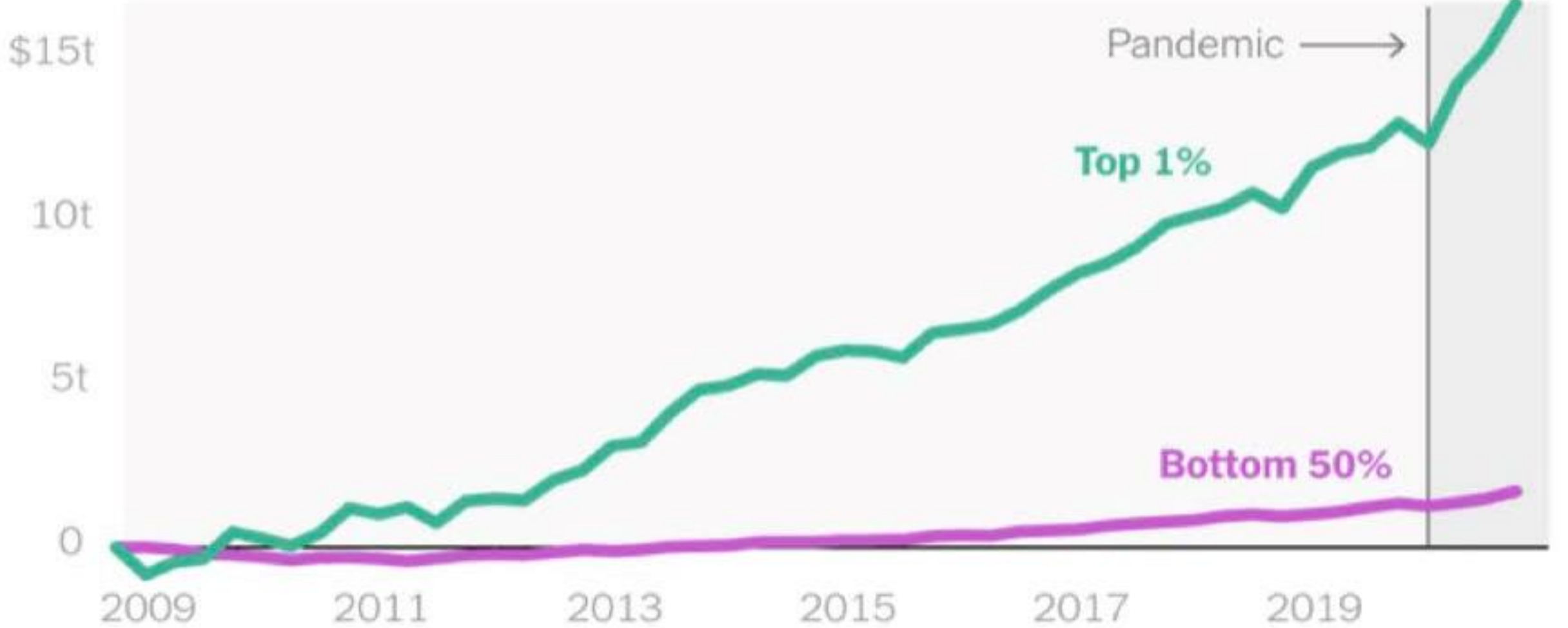
Liderler için 5 'Yeni'

Çalışan Verimliliği (Mutlu=100, Bain&Company and EIU Research)

Servet: 2008 Resesyonundan Bu Yana Değişim

5 powerful ideas for global impact from Social Entrepreneurs

1. Partner for scale

2. Combine focus with flexibility

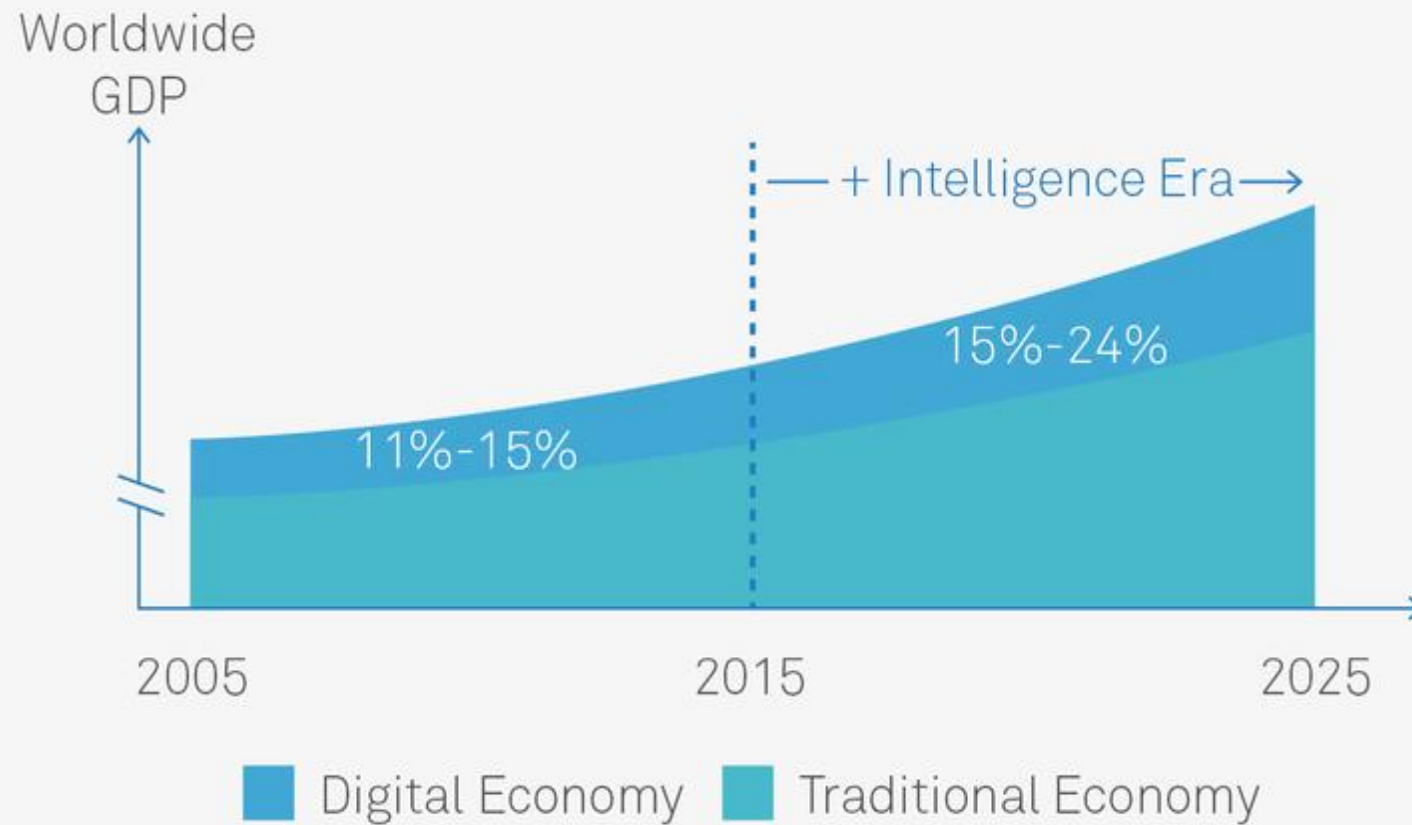
3. Design is important, but distribution is *key*

4. Use technology everywhere you can

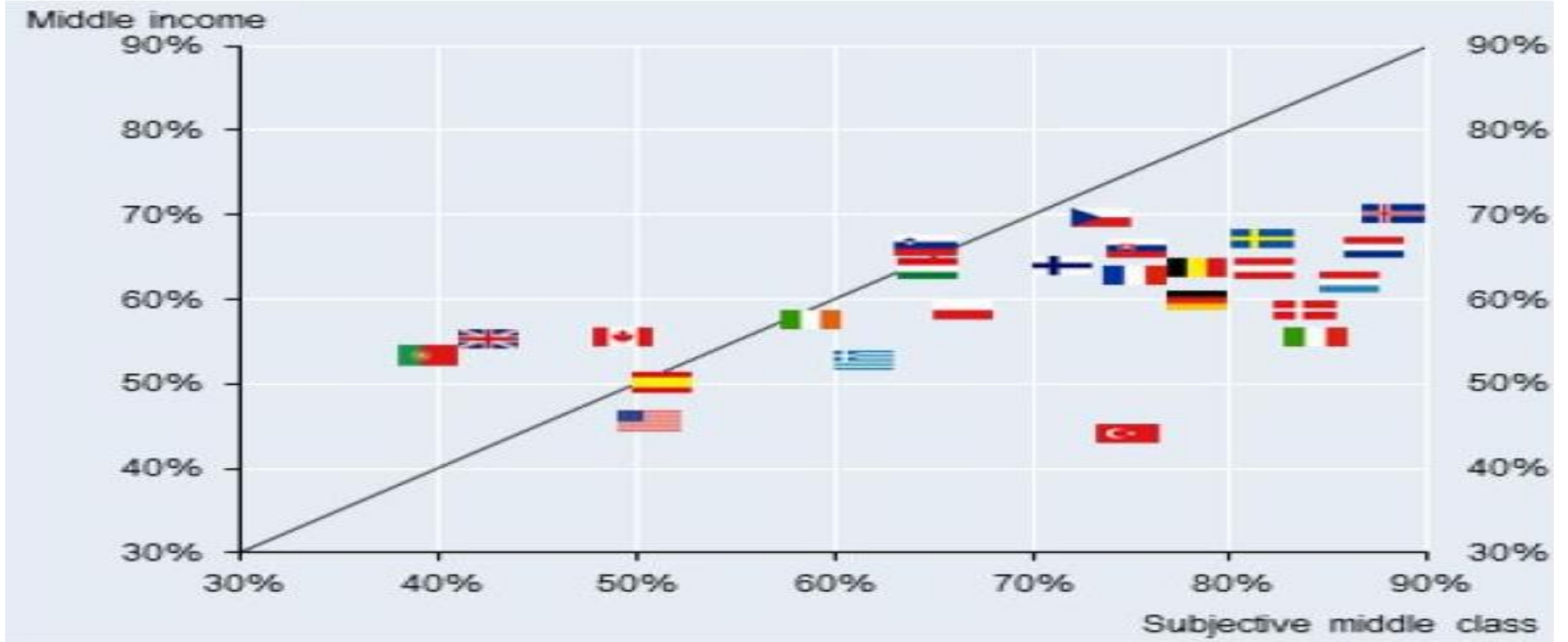
5. Scale your solution, not your organization

#SocEntInspire

The Digital Economy Will Make Up 24% of GDP in 2025

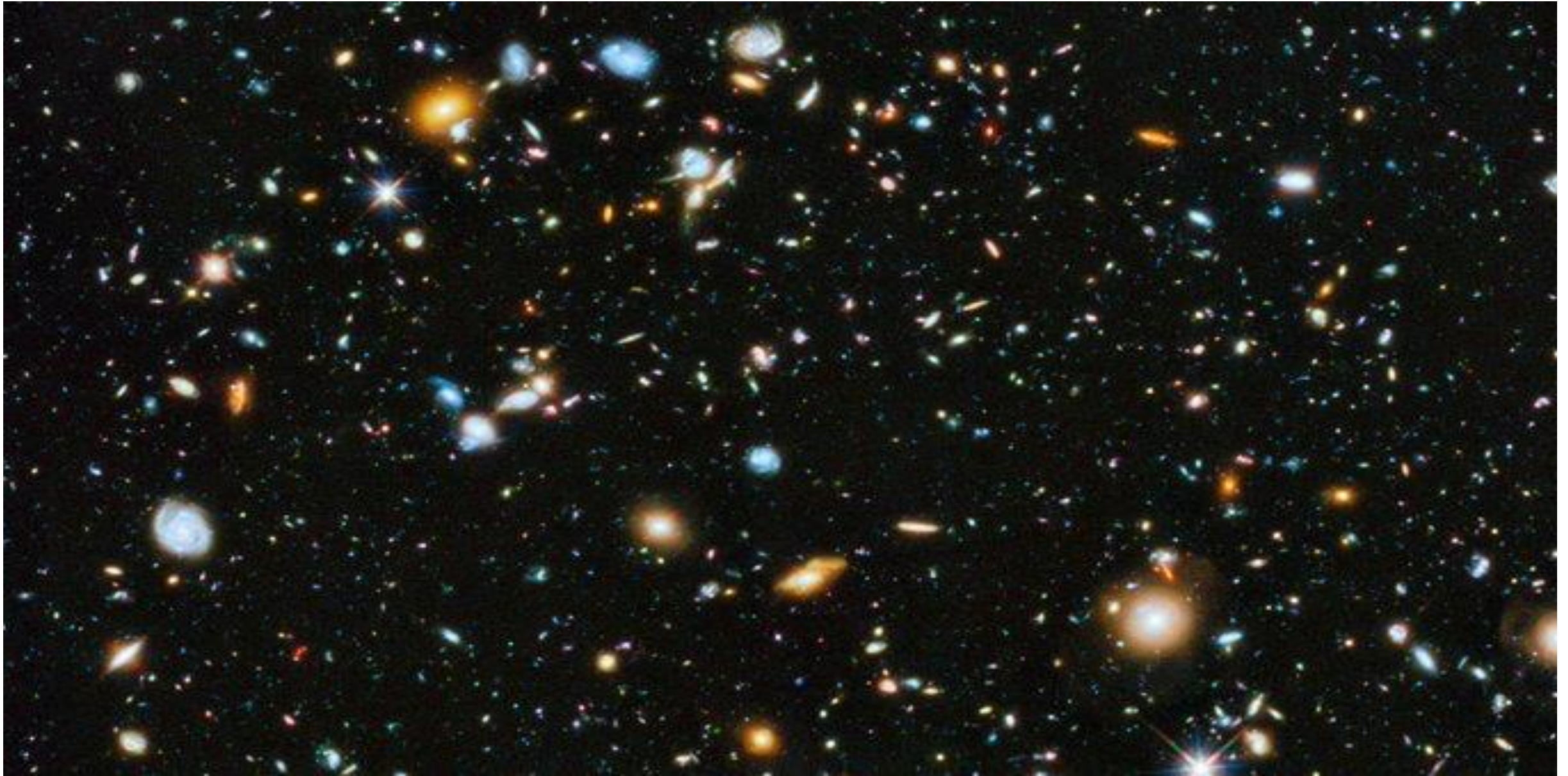
OECD'de Her Üç Kişiden İkisi Orta Sınıf

Unutmayın;

Mal veya hizmet satmıyorsunuz,
özüm satıyorsunuz.

2012 yılından beri her konferansta yaptığım uyarıları tekrar gündeme getireyim.

- Aşırı yatırım yapmamak yani kaynakların tamamıyla yatırım enstrümanlarına bağlanmamak, her zaman elde nakit tutmak.
- Mal varlığını nadir bulunan, modası geçmeyecek ve rahatça paraya çevrilebilecek kalemlerden yapmak
- Detaylarına hakim olmadığımız ama "bir de ben deneyeyim" dediğimiz yatırım araçlarına küçük miktarlar bağlamak
- Ucuz kredi imkanı olan zamanlarda ihtiyaç olmasa da alıp bir kenara koymak ve fırsatları beklemek
- Gayrimenkulde konut ya da binadan çok, arsa veya arazi gibi esnekliği olan zaman kısıtı olmayan yatırımlara doğru yönelmek
- Riskleri tek bir mecradan an ve an kontrol edecek dijital bir kokpite sahip olmak
- Piyasa istihbaratını konvansiyonel mecralar kadar yenilikçi uygulamalarla da güçlendirmek

   [Emrealkin1969](#)

 [Emre Alkin](#)

 [emrealkin.com](#)

Prof. Dr. Emre Alkin

Ekonomist